

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 32. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Vasárnap, 1936. február 9.

„SENKI TÖBBET..?“

*

Ez a röviden megfogalmazott, gépiesre uniformizált kérdés a rulettasztalok fölött szokott elhangzani az inspekciónak a croupier szájából, mielőtt megforgatná a rulettmechanizmus ördögkerékét. „Rien ne va plus..?“ — kérdő vagy állító, vagy éppen kijelentő formában jelzi, hogy a játékosok már kirakták keszerves munkával vagy könnyelmű bünnel szerzett pénzeiket a zöldasztal számkockáira s még van egy pár pillanat, mielőtt a szerencsekerék nekilendülne vagy felfedné a trentesepte döntő hetedik kártya-számlapját. Lehet még tenni. — ezt szuggerálja a verejtékező, remegő kezű játékosok fülebe a hazárdjáték adminisztrátora — még megkísérelhető egy pár pillanattal az izgató nyereség, aztán nekilendül a kerék, felborítják a döntő kártyalapot s kezdődik újra előlről az egész. Ezért az idegtépő, izgató lázért, az esetleges és oly ritka nyereség reményéért mennek tönkre szolid polgári egzisztenciák, puffantják fejbe vagy szíven magukat, ezért nyulnak idegen pénzhez, ezért hamisítanak, csalnak, lopnak mostanában egyre többen a polgári társadalomban szorgalmasnak, becsületesnek, megbízhatónak és szolidnak ismert emberek. A véres és tragikus szenzációk az újság oldalairól szinte napról-napra jelzik a veszélyt, hiszen egyedül Aradon, ebben az alig nyolcvanezer lakosú városban is majdnem minden kávéház mellékhelyiségében működik különféle hangzatos elnevezés alatt egy-egy hazárdjáték-barlang és mégis a kártyák minden nap újra kezdik végzetes munkájukat, az asztalt mindig körülülik a játékosok, akikről senki sem tudja, kinek a pénzével játszanak és időnként felhallatszik a nógató felszólítás is: „Senki többet..?“ Mintha csak az újságszenzációk pszichológiai hatását tudakolná a sápadt croupier: hát senki többet nem fog sikkasztani ezért az örületért? Senki többet nem nyul idegen pénzhez, családi becsülethez, senki sem gondol magában arra, hogy háthízen utóvégre is egy revolvergolyó még mindig akad...

Nem, a croupiernek nincsenek sem gazdasági, sem erkölcsi, sem szociálpolitikai aggályai. A croupiernek mindegy, hogy milyen pénz, miféle tét kerül terítékre a zöldasztalra, melyik játékost csukják le holnap és melyik köti föl magát esetleg holnapután, ha nincs történetesen revolvere. A hazárdjáték kávéházak-mentén népszerűsített üzletemberei Aradon egysesegyedül a forgalom élénkségére s a tétek nagyságára vigyáznak, hiszen igen jól tudják, hogy akármennyit is nyerjen valaki, végül is mindig a bank, a pinka, a rulettvállalkozó nyer: ő zsebeli be a kispolgári családok napi bevételét, a hivatalnokok elsejei fizetését, a kereskedők forgalmát, a családi élet szűkös boldogságát jelentő jövedelmeket, amiket szaporítani kevésbé, de elveszíteni annál könnyebben lehet. „Senki többet..?“ — kérdik a croupier, akik igen jól tudják, hogy mindig lesz még valaki, aki „ki akarja próbálni“, aki „vigyázva kockáztat“ pénzt, becsületet, esetleg életet, hogy mindent veszíthessen.

Igen, a játék, a hazard ösztöne ősi, örök emberi motívum. Nem is lehet elképzelni azt, hogy minden ember egyszerre józanodjék ki, mintegy jótékony varázsütésre. Am éppen Aradon figyelhetjük meg, hogy az üzleti lelkiis-

meretlenség hogyan viszi ki a hazárdjáték zöldasztalait a szigorúan zártkörű klubok helyiségeiből a nyilvános helyekhez, ahol bárki hozzájuthat, ahol akármelyik gyanútlan kávéházi vendég, utazókereskedő, hivatalnok, közpolgár, kispáros vakon szédülhet bele a hazárdjáték lázába. Jól tudja mindenki azt is Aradon, hogy a kávéházak mellett felállított kártyabarlangokban diszkrétan figyel az adóhivatal alkalmazottja is, hogy az alkalmi játékosok neveit az adófizetési inkasszó-lapokkal hasonlíthassák össze és megállapíthassák a legtöbb esetben, hogy kinek telik hazárdjátékra, akinek adóra nem? És mégis: az ősi ösz-

tön könnyelműsége erősebb a józan megmondoláshoz, a tabló mindennap kialakul, mindig akad, aki remél és csalódik. Egy-egy öngyilkosság, egy-egy sikkasztás csupán rövid időre oszlatja el a kábulatot: és ki tudná megmondani, hogy egysesegyedül ebben a városban, melynek gazdasági élete oly nagy nehézségekkel küzd, ahol annyira tragikusan megfoghatkozott a koncertek, kulturális előadások közönsége, ahol annyi közprobléma vár mentőakcióra, — itt, közöttünk még hány és hány családi és egyéni tragédia lappang kirobbanás előtt, egysesegyedül a kávéházi hazárdjáték-üzemek miatt..?

„Rien ne va plus..?“ — „Senki többet..?“ — Ki merné hinni, állítani. A polgári társadalom szoliditására és józanságára vár a feladat, hogy mentse önmagát az üzleti szellem hazárdériára csábító nyilvános-vállalkozásai elől. (J)

A párisi megbeszélések eredménye:

Enyhült a középeurópai politikai légkör

Ausztria mérsékli a monarchista propagandát — Titkos szerződés Németország és Japán között — Véres zavargások egy afrikai angol gyarmaton

Párisból jelentik: Flandin külügyminiszter tegnap számolt be a minisztertanácsban a Párisban tartózkodott diplomatákkal folytatott tárgyalásairól. A beszámolóban a Dunamedence problémáiról és a francia—szovjet-paktum ratifikálásának időszerűségéről tett jelentést. (Rador.)

Flandin külügyminiszter a délelőtt tartott államtanács ülésén hosszasan ismertette a külpolitikai helyzetet. Nyilatkozatát részletes vita követte, aminek során a miniszterek több pontra nézve felvilágosításokat kértek a külügyminisztertől. A Paris Soir szerint a külügyminiszter nyilatkozata főleg három pont körül forgott:

1. A párisi megbeszélések, amelyek központjában a Starhemberg-gal folytatott eszmecsere állott.

2. A dunai egyezmény kérdése. Erre vonatkozólag a tárgyalások Olaszország bevonásával fognak tovább folyni.

3. A francia—szovjet egyezmény ügye, amelynek jóváhagyása felől kedden dönt a francia kamara. Flandin külügyminiszter itt nyomtákosan hangoztatta, hogy az egyezmény minden egyes állam számára nyitva áll és összhangban van a most is érvényben lévő kölcsönös segélynyújtási egyezményekkel.

Szerepelt egy negyedik pont is az ülésen és ez a semleges rajnai öv ügye volt. Flandin közölte, hogy ebben az ügyben Edennel összhangban megtesznek minden óvintézkedést. Felvilágosításokat kértek a miniszterek Flandintól a francia-jugoszláv kapcsolatokra nézve is, különös tekintettel a jugoszláv-német rokonszenv megnyilvánulásaira. A kormány egyes tagjai aggodalmukat fejezték ki — a lap szerint — Starhemberg nyilatkozatai miatt.

— Nem állíthatjuk — írja a Paris Soir — hogy a párisi megbeszélések az osztrák kérés

dés ügyében eredményre vezettek volna, mert bizonyos érdekellettek továbbra is fennállnak és ezek nehezítik meg a megegyezést.

A Times párisi tudósítója szerint Flandin francia külügyminiszter tegnap közölte Clark angol nagykövettel, hogy a legutóbbi párisi megbeszélések mégis némileg enyhítették a középeurópai légkört, Starhemberg meg akarja javítani Ausztria viszonyát a kisantanttal és mérlegelni fogja az osztrák monarchisták tevékenységét is.

Végül közölte azt is, hogy bizonyos jelek szerint, e gyrészt Ausztria, másrészt Románia és Csehszlovákia között a megértés javult ugyan, de még sok a teendő Jugoszlávia gyanújának eloszlására.

Azt is hangoztatta Flandin, hogy Románia és a szovjet közötti viszony is megjavult, de az egyezmény aláírása már nem aktuális. Titulescu külügyminiszter szeretné létrehozni az egyezményt, amit a francia kormány is szívesen üdvözölné, de Litvinov szokása szerint kitérően viselkedik az ügyben.

London. (Rador.) Az angol lapok egyre nagyobb jelentőséget tulajdonítanak a német és a japán fegyverkezésnek és annak a nézetüknek adnak kifejezést, hogy

Angliának fel kell készülni egy német—japán szövetséggel szembeni ellentállásra, annál is inkább, mert nem lehetetlen, hogy ehhez a szövetséghez más államok is csatlakoznak.

A Daily Telegraph többek között a következőket írja: Az angol katonai körök élénk figyelemmel kísérik Japán terjeszkedési törekvéseit és Németország óriási arányú fegyverkezését. Az angol kormány tudomásul vette a francia és az orosz kormányoknak azt a nézetét, hogy Németország és Japán között titkos és kölcsönös segélynyújtási egyezmény jött létre. Ezen-

Nővédelmi hivatal tea-délutánja

tánccal és tombolával ma, délután
5 órakor az IPAROS-OTTHON-ban.

kívül az angol kormány rendkívüli jelentőséget tulajdonít annak a ténynek is, hogy Olaszország jelenlegi szorult helyzetében könnyen megegyezésre juthat Németországgal.

Angol körök behatóan tanulmányozzák a petroleum-szankció kérdését és arra a meggyőződésre jutottak, hogy a béke megszervezettségének jelenlegi helyzete mellett nem sikerül a kőolaj-szankció gyakorlatban életbe léptetni. Az angol kormány nem óhajtja most már a kőolajzárlat kimondásával súlyosbíttatni a nemzetközi helyzetet. Londonban arra a megoldásra gondolnak, hogy a külső megővése érdekében Olaszország olajkivitelét a békeidő szintjére korlátozzák. Az angol kormány a francia kormány közvetítésével állítólag már kérdést intézett Rómához, hogy hajlandó volna-e Olaszország nem ellenséges tevékenységnek tekinteni ezt az intézkedést.

Róma. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelentései Djibutiból, hogy több ormény kereskedő, akik Abessziniában belsejéből érkeztek, elmesélték, hogy milyen kegyetlenséggel végezték ki Sidamoban azokat a katonákat, akik az ola-

szok elől menekültek és azokat a parasztokat, akiket kémkedéssel vádoltak. A haláraitéteknek először levágták jobbkezüket és bal lábukat, majd kitépték a nyelvüket. Csak azután adták át a hóhérnak a haláraitéteket, akiket végül lefejezték. Az ormény kereskedők elmondották továbbá, hogy az abesszin lakosság Addis-Abeba közeli elfoglalására számít.

Egyes római jelentések szerint, Mussolininek az a szándéka, hogy a katonai zónából újabb évjáratokat hívjon be. Ezek kiképzésére visszahívják Kelet-Afrikából Badoglio tábornokot.

A Jour szerint Graziani az eszék ellenére is folytatja előnyomulását a Vebbe folyó mentén. Az olasz főhadiszállásról érkezett jelentések szerint, a legutóbbi napok csatározásai során, az abesszinek újabb 2000 halottat vesztek.

Abesszin részről azt a hírt közlik, hogy az abesszin portyézó csapatok Makalle környékén járnak és többszáz főnyi guerilla-csapatuk tegnap megrohanta a várost, de az olaszok kiűzték onnan őket.

Rabolnak az abesszin katonák

Az olasz főhadiszállásra érkezett hírek szerint, Abessziniában a helyzet Graziani tábornok legutóbbi győzelmei után nagyon súlyossá vált. Miután az olasz déli hadsereg csapatai elvágták az összekötő utvonalakat Kenja angol gyarmat felé az abesszinek számára, lehetetlenné vált az élelmiszer szállítása. Az országban ez máris erősen érezteti hatását és miután a katonák nem kapják meg élelmiszer-adagjaikat, rabolják a lakosságot, elveszik élelmiszerüket.

Az olasz-abesszin háború egyre nagyobb kihatással van a szomszédos államok bennszülött lakosságára. Zanzibárban, amely a kőszekereskedelem középpontja, véres zavar-

gások törtek ki az angol hatóságok ellen. A hatóságok ugyanis bizonyos megszorításokat rendeltek el, amelyek a néger lakosság körében nagy elkeseredést keltettek. A néger tiltakozó gyűlést tartottak, majd megtámadták a tömeg feloszlására érkező rendőröket. Véres és elkeseredett harc után, három bennszülött rendőrt megöltek, három rendőrtisztet pedig súlyosan megsebesítettek, köztük a zanzibári rendőrfőnököt. A felbőszült néger ezután lándzsákkal és késekkel felfegyverkezve, behatoltak az európai negyedbe. Teljesen összerombolták és kifosztották a főpostát és az üzletekben minden árucikket és berendezési tárgyat tönkre tettek.

Lakjon Budapest szívében!

Merano szálloda

IV. Bécsi-utca 2.

Telefon: 81-4-94 és 81-3-96.

Kitűnően felszerelt olcsó szobák, elsőrendű konyha.

Uj társas helyiségek!

Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz
Liftszállítás le és fel. Panziórendszer

Az ARADI KOZLONY előfizetői a kiadóhivatal utalványára ellenében 15-20% engedményt élveznek.

Cuzista felvonulás Turnu-Severinben

Bucurestiből jelentik: A nemzeti-paraszt-párt vezetősége arra kérte a belügyminiszteriumot, hogy idejében tegye meg a kellő intézkedéseket annak érdekében, hogy Mehedinți és Hunedoara megyékben a választásokat megelőzőleg és a választások alatt a rend fenntartását biztosítsák.

Ma reggel egy 19 vagonból álló vonat érkezett Turnu-Severinbe, amely 1150 kék ingbe öltözött cuzistát hozott magával. A cuzistákat Robu, Sturdza és Chica képviselők vezették. Miután a cuzistákat az állomáson megmotozták, ezek 30 horogkeresztes zászlóval elvonultak Goga előtt, majd pedig a templomba mentek és ezután a belváros egyik uccájában sorakoztak fel, ahol Goga beszédet intézett hozzájuk. A csendőrség tartotta fenn a rendet, incidensekre nem került sor.

Baskircsefi Mária szerelme

Jön!

Főszerepben: DARVAS LILI.

CORSO!

Utban hazafelé

Irta: TAMAS ARON.

A sishisoarai állomáson bandukolok az odorei vonat felé, amely csak az imént állott el. Kiválasztom az egyik harmadosztályú kocsit s a lépcső alatt megállok, mintha olyanforma csodát várnék, hogy a csomagom menjen előre magától.

— Jöjjön bátrabban, mert ez nem sárkány! — szól le egy székely a vonatról és hozzáát, hogy segítségemre legyen.

— Hát mi? — kérdelem tőle, ahogy fent vagyok.

— Allami kávédaráló — feleli.

Bejön velem a teremkocsiba és széjjelne.

— Höl szereti jobban? — kérdi.

— Én az ablak mellett.

— Tán nem ismeri a vidéket?

— Én ismerem, hiszen gyakran járok erre.

Vagyunk már vagy tizenketten. Ebből kettő falusi asszony, öt harisnyás székely, kettő iparosféle, egy gyalogos őrmester s mi ketten.

Még van nyolc-kilenc perc az indulásig.

S akkor egy urforma jön fel a kocsiba. Az arca borotvált, elég értelmes, de szomorú. Kicsi bőrtáska van nála. Végigmegy a kupén, de úgy, hogy mindenkit jól megnéz. Aztán visszafordul, a közepén megáll és így szól:

— Nem fáj valakinek a foga?

Kérdésére barátságatlan csend a felelet, csak a szervező székely szólal meg egy idő múlva:

— Nekem fáj.

Megörvend a táskás és rácsap:

— Kihúzták-e?

— Azt-e? Azt nem.

— Hát miért?

— Azért, mert nem hagytam.

Ennek megörvend az uraság, a táskát leteszi a padra és kinyitja, vattát vesz elé, egy üvegben valami folyadékot s végül kicsombojgat valami villogó számszámot is. Ezt a számszámot a balke-

zébe veszi, odamegy a székelyhez és a jobbkezüvel parolázik véle.

— Doktor Halmos, fogorvos vagyok — mondta.

— Isten éltessel — fogadja a székely.

Ugy néztek egymásra, hogy az ember azt hiszi, vagy kacagni fognak mindjárt, vagy sirni fognak mindjárt. De a következő percben Halmos a számszámot átveszi a jobbkezübe és a megbüvölés határozott hangján rászól a székelyre:

— Tátsa ki a száját!

A székely megriadva nézi egy pillanatig, de aztán elmosolyodik és kitérte a száját.

Mindenki arrafelé ágaskodik és úgy figyel.

Nem rest ember azonban Halmos sem, mert mókásszemek helyett a mesterségét nézi. Neki hajol és alig tekint a szájba, már kiszemelte magának a fogat. Megkopogtatja és megkérdi sietve:

— Ez?

— Ühüm — mondja dünyögve a székely.

A csendben egy halk reccsenés hallszik s a következő pillanatban már mutatja is Halmos a fogat:

— Tessék, itt van!

Két ága van a fognak és úgy ül a fogó szájában, mint egy tömzsi olajág.

— Ugy-e, nem fáj? — kérdi.

A székely nem szólott egy szót sem, még a fejét sem mozdítja.

— Köpje ki a vizet!

A székely engedelmes.

— Várjon, tegye rá ezt a vattát! — szól ismét.

Ráteszi azt is, egy kicsit gyönyörködik az engedelmes és szótlan férfiuban, aztán odaadja neki a fogat.

— Tegye el s vigye hazá!

Az öreg meg sem nézi jóformán a fogat, hanem kiveti az ablakon.

S akkor sem szól egy szót sem.

Halmos ismét csepegtet a vattára és azzal megtörölgeti a huzót. Nagyon gondosan és kicsit jellemző cselekszi ezt, hogy mindenki lássa.

— Hát még kinek fáj? — kérdi.

Mindenki a szomszédjára néz.

— Hát maga ingyen huz? — kérdi az egyik iparosforma, aki szász. A hangja mély és erős, valósággal legázolja a csendet. De ő maga is hatalmas fiatal férfiú.

— Nem éppen ingyen — feleli Halmos.

— Hát?

— Negyven leiert.

— Akármekkora?

— Egyre-másra.

— No, jöjjön — mondja a szász, azzal széj-

jelveti a lábát, a fejét felszege s a száját kinyitja.

Meg is mutatja, hogy melyiket kéne kihuzni. Halmos megnézi és így szól:

— Majdnem unikum.

A másik iparos valami goromba megjegyzést tesz, amin a szomszédok kacagnak. Én azonban nem tudom elkapni a szót, mert minden érdeklődésemmel Halmost figyelem. Halmost, aki nekifekszik a fognak és kinlódni kezd.

Egy percig. Két percig.

Akkor fütty hallatszik és a vonat megindul.

Jegye mindenkinek van, csak Halmosnak nincsen. Hiába szabadkozik, hogy foghuzás közben indult el a vonat s hogy ő különben is népegészségügyet szolgál. A kalauz könyörtelen és megírja neki a jegyet s megírja mellé a büntetésről s a cédulát. Irni azonban könnyű, de pénzt látni Halmostól nehéz. Nagy huzavona indul s tart a következő állomásig. Itt megfogja a kalauz s indítja kifelé.

At akarja adni a hivatalos közegnek.

Egy-két perc múlva utánuk megyek én is. Benézek az irodába, de nem látom őket sehhol. Gondolom, az állomási rendőrségre mentek s ballagni kezdek a vonatfelé vissza. De éppen akkor kacagva jön ki a váróteremből egy ember.

— A kalauznak huzzák a fogát — mondja.

Vidáman tovább viszem a kocsiba a jó hírt. És mindenki örvend ennek a megoldásnak.

MAGAZIN UNIVERSAL S. A.

(volt SERILANA HELYISÉGBEN)

Még

8

megnyilt

*nap olcsó megnyitó elárusítás a legújabb tavaszi
ujdonságok ugymint: kabát, kosztüm, comple és ruha
anyagok. Óriási választék szőnyeg és függönyökben
Győződjön meg vételkötelezettség nélkül!*

503

A hazárdjáték negyedik áldozata pár hét alatt

Letartóztatták Aradon egy cernauti-i ékszergyár ügynökét, aki több mint százezer leiel nem tudott elszámolni cégének

**A megállapítások szerint Fried Mór is a Sfatul Negustoresc törzsvendégél
közé tartozott — Grünwald Jenőt vizsgálati fogságba helyezték — Pár
hónap alatt 150 ezer leit hagyott a gyógyszerész a rulett- és chemin-asztalnál**

Még javában folyik a vizsgálat, amelynek során Grünwald Jenőnek, a megtévedt aradi gyógyszerésznek töredelmes vallomása éles reflektorfényben világítja meg az aradi hazárdjáték-klubok erkölcsstépázó aknamunkáját és egy hasonló ügy döbbeneti meg azokat, akik már régóta figyelemmel kísérik azt a bomlasztó folyamatot, amely az Aradon elszaporodott rulettasztalok működését kíséri. Az Aradon a közepébe befészkelődött és egyetlen elsőrangú kávéházának tőszomszédságában működő kártyabarlang, a Sfatul Negustoresc-club rövid pályafutása szemmel látható összefüggésben áll egzisztenciák tönkretételével és lebukó emberi sorsokkal.

Egy aradi ügynök tragédiája

A játékszenvedély új áldozata Fried Mór óra- és ékszerügynök. Fried már hosszabb ideje képviseli Aradon és környékén a cernauti-i Leister Emil-féle óragyárat, amelytől összesen 170 ezer leiel értékű órakollekciót kapott eladás céljából. Fried egy ismert aradi ékszerkereskedő-cég képviselőjét is elvállalta. Egy darabig nem is volt semmi baj, az ügynök, aki családos ember és két gyermeke van, ha küzködve is, de eltartotta családját. Az utóbbi időben azonban a cernauti-i Leister-gyár különös értesüléseket kapott Aradról. Ezekben az információkban igen sűrűn szerepelt a „kártyaszzenvedély” kifejezés és a Sfatul Negustoresc-klub neve. Ugyanezért az aradvidéki ügynök elszámoló levelei fokozatosan megritkultak, majd egészen megszűntek. A gyár sorozatosan küldöztette a felszólító leveleket Aradra, amelyekben előbb csak szelidebb tónusban, majd erősebb hangon arra kérték fel Friedet, hogy a birtokában levő 170 ezer leiel órakollekcióval számoljon el. A felszólító levelek azonban hatástalanok maradtak. Ezzel szemben a gyár vezetősége arról értesült, hogy Fried az utóbbi időben állandó vendége lett egy Sfatul Negustoresc nevű aradi játékklubnak, onnan rendszerint hajnalutamban kerül csak haza, letörtten és kifosztottan. Valószínűleg itt is az történt, ami a Grünwald esetében, eleinte csak kisebb hiányról lehetett szó és Fried ezt a hiányt a játékklubban akarta pótolni. Az utóbbi időben sokezer leiel veszteségei voltak és a veszteségek híre Cernauti-ig is eljutott, úgy hogy végül is a gyár igazgatótulajdonosa, Leister Emil elhatározta, hogy személyesen utazik le Aradra meggyőződni a valóságos helyzetéről.

Az elhatározást tett követte, Leister az el-

mult hét közepén meglepetésszerűen megjelent Aradon. Először ismerőseinél tájékozódott és ennek során alkalma volt meggyőződni arról, hogy a rossz előjelek igazaknak bizonyultak. Fried csakugyan feltűnően sokat járt a Sfatul Negustoresc-klubba és általában nagy veszteségeiről tudtak. Ezután felkereste Friedet, akit felszólított, hogy számoljon el. Az utazó előbb kitérő válaszokat adott, majd kénytelen-kelletlen megmutatta a gondjaira bízott kollekciónkat, amelyből azonban már csak 70 ezer leiel értékű óra volt meg.

Százezer leiel értékű árut az ügynök időközben eladott, az áru ellenértékét pedig elköltötte. A gyáros bünvádi feljelentést tett az aradi rendőrségen, amely Friedet előállította és őrizetbe vette.

Kihallgatása során Fried megtört és részletes vallomást tett. Azonban azzal védekezett, hogy feleségével és két gyermekével képviselőből nem tudott megélni és az inkasszált pénzt felélte. Ezzel szemben a vizsgálat megállapította, hogy Fried ugyszólván állandó vendége volt a Sfatul Negustoresc-klubnak és a százezer leiel nagyrészt ott vesztette el.

Annak, hogy mennyire köztudomású volt, hogy Fried szenvedélyes szerencsejátékos, van egy eklatáns bizonyítéka. Az ügynök a cernauti-i óragyár képviselőjén kívül egy aradi

Négy áldozat — ujév óta

Egy véletlen pattantotta ki csupán az esetet, amennyiben az egyik aradi gyógyszerésztől hatvanezer leiel követeltek. A gyógyszerész meglepetten közölte, hogy mindenkor készpénzzel fizetett és felmutatta a nyugtát, amelyet Grünwaldtól kapott. Ekkor megkezdtek a

Börmunkások Szövetkezete

főnállásának 15-ik évfordulója
alkalmából **közismerten
szép, tökéletes cipő**

árából 10% engedményt ad

február 20-ig anélkül, hogy készítményei minőségét csökkentené

Üzlet: Arad, Strada Horia No. 5.
(volt Szántay-palota.) 511

ékszerüzlet képviselőjét is elvállalta, amely 150 ezer leiel értékű ékszerárut bízott rá. Később azonban az ékszerkereskedő értesült arról, hogy Fried feltűnően gyakori vendége a játékklubnak, mire az áru nagyrészt visszavette tőle és csak jelentéktelen értékű ékszert hagyott nála. Ennek köszönhető, hogy az aradi cég kára mindössze 5000 leiel. Friedet kihallgatása után azonnal Cernautiba szállították, mert ott állítják bíróság elé.

A gyógyszerész vallomása

Szombaton délelőtt átkísérték az aradi ügyészségre Grünwald Jenő aradi gyógyszerészt, akit — mint ismeretes — a cluji Rózsa-cég jelentett fel, mert több mint kétszázezer leiel nem tudott elszámolni. A szerencsétlen gyógyszerész, aki legfőképpen az aradi Sfatul Negustoresc-kártyaklub áldozata, amennyiben a pénz túlnyomó részét a klub rulett- és chemin-asztalainál hagyta, töredelmes beismerő vallomást tett. A délelőtti órákban Blanaru ügyész hallgatta ki Grünwaldot, akit azután letartóztatási indítvánnyal kísértetett át az első számú vizsgálóbírói hivatalhoz.

A megegyezésre vonatkozó tárgyalások sikertelenül jártak, dacára annak, hogy a cluji cég aradi jogi képviselője, dr. Zeiner Gusztáv, ügyvéd a lehető legnagyobb engedményeket tette, amennyiben közölte, hogy megelégszik azzal, ha készpénz helyett megfelelő garanciát adnak az elmanipulált összegre és ezesetben nyomban visszavonják a feljelentést. A tárgyalások azonban eredménytelenül végződtek, mert a gyógyszerész és családja nem voltak képesek előteremteni a megfelelő garanciákat. Ezen előzmények után került a gyógyszerész az ügyészségre, ahol kihallgatása folyamán részletes beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy hármas nyugtái voltak, úgynevezett bianco-nyugták, amelyekben a cluji cég aradi teli-hatalmu megbízottjának aláírása szerepelt. Amikor valamelyik vevőnek nyugtát kellett kiállítania, a szabály az volt, hogy két másolatot készít, az eredeti nyugtát a vevőnek adja át, az egyik másolatot a cég aradi megbízottjának, míg a harmadikat magánál tartja, hogy elszámolhasson az összegekkel. Grünwald az inkasszó alkalmával az eredeti nyugtát a redliss összegre állította ki, azonban másolatok nélkül, Ezt a nyugtát kapta a vevő. Ezután kikereste azt a céget, amelynek esedékessége nem volt tovább halasztható és amelynek tartozása jóval kisebb volt. A második számú nyugta fölé fehér papírlapot tett és erre ráírta a kimutatásból előkeresett vevő nevét, a megfelelő összeggel. Így azután két másolata volt — a fehér lapot megsemmisítette — egészen más névre és egészen más összegről. Az egyiket beteterjesztette a cég aradi megbízottjához, a másikat magánál tartotta. Bár a cluji cég reprezentánsai gyakran keresték fel a megrendelő aradi gyógyszerészeket, az esedékességeket sohasem hozták szóba a beszélgetések alkalmával, miután a cég egyik vevőjét sem akarta elveszíteni, viszont Grünwald utján intézték el mindenkor az anyagi ügyeket.

rovancsolást, amelynek eredménye szerint az aradi gyógyszerész 215 ezer 300 leiel nem tud elszámolni. Kihallgatása során Grünwald elismerte ezt az összeget és elmondta, hogy már évekként ezelőtt voltak kisebb hiányai, amelyeket azonban pótolni tudott volna — havonként átlagosan 10 ezer leiel keresett — helyzete csak akkor vált katasztrófálissá, amikor a Sfatul Negustoresc-klub helyiségét kezdte látogatni. A hazárdszzenvedély lassankint teljesen urrá lett felette és amikor már jelentős veszteséggel voltak, csak azért játszott, hogy visszanyerje a pénzt és pótolhassa a hiányokat. Az utóbbi hónapok alatt összesen 150 ezer leiel uszott el a hazárdklubban és a legutolsó néhány hét egyedül körülbelül 70 ezer leiel vitt el.

Az első számú vizsgálóbírói kabinetnél Hutiu Marcu vizsgálóbíró hallgatta ki Grünwaldot, majd kihirdette előtte a harminc napos vizsgálati fogságba helyezésről szóló döntést. Grünwald Jenő ügye hétfőn kerül az aradi törvényszék második szekciójának vádтанácsa

elé. Érdekes, hogy ebben az évben — még egészen az év elején vagyunk — Grünwald Jenő volt az aradi játékszenvedély harmadik áldozata, aki az igazságszolgáltatás elé került, mert eljűszotta a cége tulajdonát képező pénzt. Mindhárman jelenleg az aradi ügyészégi fogház lakói és súlyosan bűnhődnek azért, amiért a nyereségvágy káprázatában idegen pénzhez nyultak. És most egy negyedik csatlakozott a

sorozathoz. Ezeknek az embereknek tragédiája — vádirat. Azok ellen, akik anyagi érdekekből mindent elkövetnek arra, hogy mindenkit, akinek pénze van, a rulett- vagy chemin-asztaiók mellé csábítsanak. És akik, ha később a játékszenvedély börtönbe sodorja a szerencsétlen áldozatot, vállat vonnak és hidegvérűen kijelentik, hogy az illetőt senkisé ism kényyszerítette a játékra...

Estélyi fűzők

Gummi-fűzők
nagy választékban!

melltartók speciális
elkészítését vállaljuk!

SALVATOR-cég,

Piata Avram Iancu No. 21. 598

Semmiféle emberi beavatkozás nem menthette meg Sándor jugoszláv király életét

Érdekes vallomások a marseillei merénylet bűnpörének főtárgyalásán
— Barhou utolsó szavai —

Aix en Provenceből jelentik: (Rador). A királygyilkosság bűnpörének mai tárgyalásán Lotson, az esküdtszék elnöke Simonovics belgrádi közbiztonsági hivatali főnök tegnapi tanuvallomásával kapcsolatban nyilatkozatot tett, amelyben melegen méltatta a Franciaországgal testvéri és baráti Jugoszláviát. Annak cáfolatára, hogy Jugoszláviában üldöznék a horvátokat, felhozta, hogy néhai Sándor király kísérek és őrség nélkül járt Horvátországban szeretett népe körében. Ami azt a vádat illeti, hogy Jugoszláviában üldöznék a katolikusokat, ennek cáfolatául felhozta, hogy Jugoszlávia belügyminisztere jelenleg egy katolikus prelátus. A főügyész csatlakozott az elnök szavaihoz. A további tanukihallgatások során Olim doktor leírta azokat a sebeket, amelyeket a királyon a merénylet után talált. Semmiféle emberi intervenció nem menthette volna meg az uralkodót. Gaston Bonnal dr., aki Bartout vizsgálta meg a merénylet után, ezeket mondta:

— Barthout a kórház operációs asztalán találtam. Igen sok vért vesztett, mert az első hevenyészett kötelék nem volt elég szoros. Kértem, hagyja hogy elaltassam, mire ezt felelte:

— Tegyen úgy, ahogyan jobbnak látja

Majd hozzátette:

— Kérem, vigyázzon az aranyórára, aján-dékba kaptam.

„A háboru kizárja az emberességet elveit”

Londonból jelentik: Sir Henry Thulier tábornak, a londoni tiszti kaszinóban előadást tartott, amelyben meddőnek minősítette a háboru emberesebbé tételét célzó hiábavaló erőfeszítéseket. A háboru formailag kizárja az emberességet elveit és az áldozatoknak teljesen mindegy, hogy puskagolyótól, egyéb fegyvertől, vagy mérgezőgáztól hálnak-e meg. A nehéz harci kocsi nem támadó, hanem nagyon emberies védelmi fegyver. Csak a divatos és nyálkás gyomrok érzélgőssége kifogásolja a mérges gázok használatát, amely a legemberibb fegyvernem, mert a legcélszerűbb szenvedést okozza. Sirgeant híres festő remek műve, amely a mérges gázoktól megvakult katonákat ábrázolja, szintén ostoba érzélgősséget tolmácsol, mert hiszen a mérgezőgázoktól bekövetkezett vakság három hónap múlva elmúlik.

Lord Cork tengernagy, aki az előadáson felszólalt, kijelentette, hogyha nők és gyermekek a hadműveleti területeken tartózkodnak, nincs joguk panaszkodni, ha bajuk történik. Nem lehet hibáztatni a németeket sem, hogy a világháboruban elpusztították a „Lusitania”-t, amelyet 10.000 katonára szállítására lehetett volna felhasználni és amelynek megtorpedozása teljesen jogos cselekedet volt.

Ezek voltak utolsó szavai.

A törvényszéki orvos elmondta, hogy Katen karján halálfejet és két keresztbetét csontot talált betetőzve. A gyilkos revolvere a lehető legtokéletesebb volt, nem Franciaországban készült és nem volt azonos a st. Lazare pályaúdváron talált fegyverrel. A revolveren ez a felirat állt: u s t a s i. Ezután több rendőrfelügyelőt hallgattak ki, akik vizsgálatot folytattak a merénylet és általában a horvát terroristák svájci és franciaországi tevékenységével kapcsolatban. Belin

A szezon egyik legelegánsabb mulatsága volt a Principele Mircea jelmezbálja

A Principele Mircea gyermekvédő egyesület a vármegyei prefektúra nagytermében rendezte meg ezidei jelmezbálját. A bál egyike volt a szezon legelegánsabb és legszínvonalasabb báljának. Dr. Memete Dimitriené és Bratoianu ezredesné, Stanca Ervinné, Turic Victoria és Olariu Livia hetek fáradságos munkájával rendezték meg ezt a gyönyörű bálát s munkájuk nem volt hiábavaló. Fehér és fekete dominók, gyönyörű estélyi ruhák, szebbnél szebb jelmezek kellettek feltűnést a bálon.

Láttunk egy bársony ruhás karcu apródot, aransárga seiyembe öltözött napraforgót, rokokó hölgyeket, virágáruslányt és számtalan csillogó ötletes jelmezt, melyeknek viselői a fekete álarc védelme alatt kedélyes tréfákkal szórakoztak. Kifűnő tánczene mellett a hajnali órákig folyt a tánc és

csapongó vidámság áradt a csillárok pazar fényében fűrdő teremben.

A megjelentek között volt: Dr. Cotioiu Romulus polgármester, dr. Pascutiu Ioan és neje, dr. Olariu Cornel és neje, Dumitrescu, Constantinescu, Chiriacescu ezredesek, Teodoru, Dumitrescu őrnagyok, Oncean kapitány és neje, dr. Emil Rozvan, dr. Siartau Pavel, dr. Botis Aurel, dr. Gregorovici Stefan, dr. Suciu, dr. Putici, dr. Glatt, Ing. Fringhian, dr. Grünwald Simion és még számosan, akiknek neveit az álarc miatt nem sikerült feljegyezni.

A kitűnően sikerült bál nagyon szép anyagi és erkölcsi sikerrel zárult és jövedelméből száz meg száz csecsemő kap meleg tejet és fehérneműt az egyesület nemes szívu hölgyeinek munkája és áldozatkészsége folytán.

Nagyszerűen sikerült az S.G.A. félévszázados jubileumi táncestélye

Az aradi „Fehér Kereszt” termében tartotta az SGA (ATE) sportklub 50-ik jubileumi tornász táncestélyét. A sportklub félévszázados jubileuma a fesztelen jókev és derüs sporthangulat jegyében folyt le. A fehér-kék zászlókkal díszített terem már este 10 órakor zsúfolásig megtöltötte a táncolni vágyó fiatalság. A tombola értékes nyeregménytárgyai, a hideg büffé-, cukrászda- és pezsgőssátor állottak a közönség rendelkezésére. A figyelmes és agilis rendezőgárda gondoskodott róla, hogy mindenki jól érezze magát. Éjfél után gyönyörű talajtorna-gyakorlatokat mutattak be: Matusik József, Drasztil Gyula, Bakos István, Pscherhoffer Károly, Szabó Kálmán. A bál rendezése körül értékes munkát fejtettek ki: Hacker Adolf és Bodnár József főrendezők. Rendezők voltak: Hentschel István, dr. Örfi Gyula, Glück Lajos, Czeiler Jenő, Matusik József, Roth László, Adamovici Dusan, Baita Voia, Weisz László,

Szántó Lajos, Bársony István, Tóth Pál, Vidák Jenő, Salgó Pál, Steinfeld Imre, Oldh Mihály, Kovács József, Bakács István, Baumann László, Andor József, Kertész Sándor, Glück László, Welther Imre. Fogadó bizottság: Giulian Marta Fröhner Nusi. Zene- és táncrendező: Germann Károly. A büffénél a következő hölgyek működtek közre: Kovács Józsefné, Pozsonyi Jenőné, Hacker Adolfné, Somogyi János, Lócs Zoltán. A cukrász-sátorban ott láttuk Jäger Tivadarnét, Kaiser Honkát, Mikóls Kamillát és Piroskát, Denhoff Sándort. A tombolánál közreműködtek: Tóth Árpádné, Somogyi Böske, Gyürky Ica, Bartus Nusi, Kemény Géza. Italokat kezelték: Mally Lajos, Szeitz Dezső és Szűcs István. A bálon megjelentek: Dr. Cotioiu Romulus polgármester, Popa Constantin kultúr tanácsos, Zima Tibor elnök és báró Neuman Ede s dr. Botis Aurel társelnökök, valamint nagyszámú közönség.

Medden, február 11-én Nagy tombola-est az Olympia-klubban.

Vádat emeltek az aradi törvényszék egyik tisztviselője ellen, mert fontos bűnügyi akták veszték el kezelésében

A vádemelés után a tisztviselő lemondott állásáról — Február 14-ikén kerül a törvényszék elé a nagyarányu bűnügy — Mivel védekeznek a tisztviselő? —

Nem tudják letárgyalni egy több száz ezer leies vasuti sikkasztás bűnpörét, mert az akták elveszték és a bíróság tisztviselőinek nem sikerült újból összeállítani az aktacsomót

Az aradi törvényszéken már hetek óta azokról a rendkívüli körülményekről beszélnek, amelyek közepette a bíróság egyik tisztviselője lemondott állásáról. Különböző verziók kerültek forgalomba, a legfantasztikusabb kombinációk kísérték ezt a lemondást, amelynek tényleges körülményei azonban csak most derültek ki, hogy az aradi törvényszék második szekciójára főtárgyalásra tűzött ki egy bűnügyet. Most már hivatalos formában is tudott dolog, hogy

az aradi törvényszéken fontos bűnügyi akták tűntek el nyomtalanul, rejtélyes körülmények között és ennek következményeképpen lemondott az állásáról az a tisztviselő, akit felettes hatósága felelőssé tett a történetekért.

A bíróságon történt eseményeknek rendkívül súlyos következményei vannak, amennyiben egy nagyszabású bűnpör letárgyalása vált teljesen lehetetlenné az akták eltérése miatt.

Még hetekkel ezelőtt történt, hogy a bíróság egyik hivatalnokát fegyelmi bíróság elé állították. A vád ellene az volt, hogy több aktacsomót vett át a napi postával és ezek az iratok elveszték. A tisztviselőt harmincnapos felfüggesztéssel büntették fegyelmi uton, azonban hátra volt még a bűnügyi eljárás, amelynek során a hivatalnoknak tisztázni kellett helyzetét. A vizsgálat során a tisztviselő elmondotta, hogy helyettesként, ideiglenes minőségben vette át egy időben a naponként érkező postát, amely között a hivatalos fórumoktól, más bíróságoktól, a timisoarai táblától és a semmítőszéktől érkező akták is szerepeltek. Az iratokat mindig az egyik hivatalos szolgának adta át, aki azután továbbította illetékes helyre. Kijelentette, hogy fogalma sincsen arról, hogyan tűnhettek el az akták, mert sohasem tartotta vissza egyiket sem. Számos tanút hallgattak ki az ügyben, majd a vizsgálat eredményeképpen a vizsgálóbíró beszüntette a bűnügyi eljárást a hivatalnok ügyében.

A táblai váditanács döntése

Az ügy a timisoarai tábla váditanácsa elé került, amely azonban más álláspontot foglalt el. A váditanács ugyanis leszögezte, hogy bárkinek is adta át a hivatalnok az aktákat, azoknak kezeléséért ő volt felelős, tehát nem háríthatja át másokra felelősségét. Ennek alapján a táblai váditanács vádat emelt a hivatal-

Fával burkolnak

több aradi uccát

— A Mos A'un-nocán történik az első kísérlet —

Tripa Mihail gépüzemi igazgató előterjesztésére a város vezetősége hozzájárult ahhoz, hogy a vízüzemekhez vezető Mos A'un-uccát faburkolattal vonják be. Erre azért lenne szükség, mert a jelenlegi helyzetben a por az üzemek gépeire száll és azokat rongálja. Abban az esetben, ha ez az új módszer beválik, akkor a város több uccáját burkolják be fával, egyrészt a por elkerülése végett, másrészt pedig, mert zajtalanabb lenne ezeken az uccákon a közlekedés.

Az átmeneti-bizottság ülésén Cotioiu-Romulus dr. beszámolt arról, hogy kintjárt Bujac-on és meghallgatta az ottani lakosság kéréseit. Az átmeneti-bizottság az elmondottak alapján elhatározta, hogy Bujac-on megkezdik a kövezést és a Faraonilor-uccában öt méter szélességben építenek utat.

nok ellen, hivatalos iratok elikkasztása címén és az ügyet letartóztatási indítványt tette át az aradi törvényszékhez.

Amikor megérkezett a táblai utasítás, a tisztviselő nyomban kérvényt nyújtott be felettes hatóságához és bejelentette, hogy lemond állásáról. A letartóztatási indítványt viszont nem fogadták el az aradi bírói hatóságok, miután tudták, hogy egyáltalában nem állhat fenn a szökés veszélye. Egyben azonban áttették az ügyet a törvényszék második szekciójához a tárgyalás kitűzése céljából, ami néhány nappal ezelőtt meg is történt, amennyiben a rendkívül érdekes ügy főtárgyalását február 14-ikére tűzték ki. A bűnpört a törvényszék lanca—Zah-tanácsa fogja letárgyalni és itt kell majd a volt tisztviselőnek előterjeszteni védekezését s bebiztosítani, hogy a fontos iratok eltiünéséért nem terheli bűnügyi felelősség.

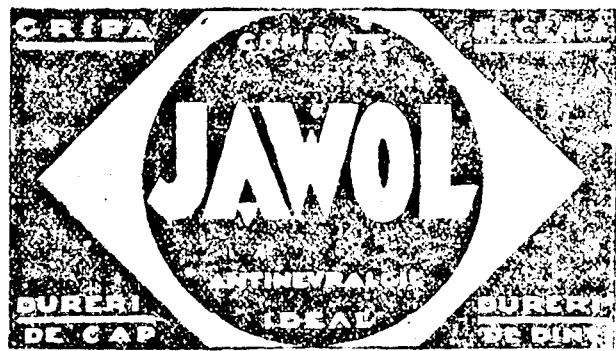
Egy régebbi bűnpör ellüni aktái

A feltűnést keltő eseménynek azonban nem várt bonyodalmai támadtak más irányban is: egy nagyszabású aradi bűnpör letárgyalását tette teljesen lehetetlenné. Emlékeztet, hogy az aradi törvényszék még régebben tárgyalás alá vette Haiduc Dragina volt vasuti pénztárosnő bűnpörét. A pénztárosnőt azzal vádolták, hogy több száz ezer leies sikkasztott a vasutól és csalást követett el oly módon, hogy régi és érvénytelen vasuti jegyeket adott el és meghamisította a regisztereket. Az aradi törvényszék annak idején másfél évi börtönrre ítélte a pénztárosnőt, aki fellebbezést jelentett be a timisoarai táblához. Több hónap mulva a tábla foglalkozott az ügygel és úgy találta, hogy még több szakértő és tanu kihallgatása szükséges és ezért visszaküldötte az aktákat az aradi törvényszékhez, elrendelve a szakértők és tanuk kihallgatását. Erre már nem kerülhetett sor, mert — az akták elveszték. Az esetről nyomban jelentést tettek a timisoarai táblának, amelytől az a rendelkezés érkezett, hogy a bírósági tisztviselőknek újból össze kell állítaniuk az aktacsomót, beszerezni az egyes iratok másolatát és úymódon lehetővé tenni az ügy újbóli letárgyalását. Többhetes munka követte a táblai rendelkezést, amelyet azonban nem sikerült végrehajtani.

Az aradi törvényszék kénytelen volt jelenteni a táblának, hogy nem sikerült az aktacsomó összeállítása, mert az összes terhelő bizonyítékok, jegyek, regiszterek és más iratok az eredeti, eltűnt aktacsomóban feküdtek.

Ezek után mit dönt a tábla, még nem tudni. Tény, hogy az ügy jelenlegi állása szerint Haiduc Dragina ügyét nem lehet többé letárgyalni és miután az aradi törvényszék ítélete nem volt jogerős, nem kötelezhető a volt pénztárosnő arra, hogy alávesse magát a büntetésnek. Az újbóli tárgyalás viszont az aktáknál volt eredeti bizonyítékok hiányában nem vihető keresztül.

A volt vasuti pénztárosnő ügyén kívül azonban más ügyek aktái is szerepelnek az eltűntek között és így több ügyben komoly zavaroakat okozott a furcsa esemény, amelyért most a bíróság egyik tisztviselőjének kell felelnie a büntető törvényszék előtt. A február 14-iki főtárgyalást ezért bírósági körökben olyan nagy érdeklődés előzi meg, amilyen ritkán mutatkozik bűnpöröknél, annál is inkább, mert a törvényszék számos tisztviselője szerepel tanuként ebben a kényes ügyben.

Tizenöt éves büntársa volt a gai-i templomrablónak

A lopott kegy-tárgyakat a könnyebb értékesítés céljából — összetörték

Beszámoltunk arról, hogy az aradi rendőrségnek alig néhány napi nyomozás után sikerült elfognia a gai-i betörés tettesét, egy Fistulov János nevű, rovtomultu szusztert és két cinkostársát. Fistulov lakásán a gai-i templomból ellopott tárgyakat megtalálták. Kihallgatása során a vakmerő betörő beismerte a gai-i templomrablást, más bűncselekményekről azonban nem akar tudni, bár a rendőrség bizonyosra veszi, hogy számos betörés is szerepel a bünlajstromán.

Fistulov már évek óta egy nagyszabású betörőbanda tagja volt. Ez a betörések egész sorát követte el Aradon és a megyében. A bűnszövetkezetet hónapokal ezelőtt leleplezték és főbb tagjait kézrekerítették. Fistulov azonban aránylag rövid időtartamu vizsgálat fogság után kiszabadult. A rendőrség ma egész nap folytatta Fistulov kihallgatását. Arra a kérdésre, hogy hogyan jutott arra a gondolat-ra, hogy a gai-i katolikus templomot kirabolja, Fistulov az értelmi szerzőséget egy jellegző szökésben lévő társára, Matkocsik József-re igyekezett hárítani. Kijelentette, hogy Matkocsik figyelmeztette arra, hogy a magánosan álló gai-i templomba könnyű lenne betörni. Ekkor büntársa után nézett, akit hamarosan megtalált, egy 15 éves suhanc személyében. Ennek a fiatal korának a segítségével követte el a betörést. A büntett elkövetése után Fistulov lakására mentek és itt a lopott ezüst- és réztárgyakat széttörték, vagy összelapították, hogy könnyebben szállíthatók legyenek. Eppen értékesíteni akarták a zsákmányt, amikor a rendőrség kézrekerítette őket.

CORSO ponto-an 3, 6 és 9 órák

SHAKESPEARE csodás tündéri színjátéka:

Szentivánéji álom

Mendelssohn zenéje Reinhardt rendezése

SELECT D. e. 11 1/2 órák (matiné)
D. u. 5, 7 1/2, és 9 1/2 órák

"Broadway Melody 1936"

Eleanor Powell,
Jack Benny Robert Taylor

URANIA 3 (méréselt helyárak)
5, 7 1/2, és 9 1/2 órák

A madarász

(Der Vogelhändler)

Karl Zoller közismert romantikus operettje
Maria Andergast, Wolf Albach Retty,
Lil Dagover, Georg Alexander.

CENTRAL D. e. 11 1/2 (matiné),
d. u. 8 (mérés. helyárak),
5, 7 1/2 és 9 1/2 órák

Kettős műsor:

LEGONG (Szülök tánca)

Exotikus színes film.

II. D'neszky grófnő kalandja

Fészerben: Gertrude Michael.

Thököly Imre mérhetetlen kincseit, hatalmas vagyonát

akarja felkutatni Késmárk titokzatos földalatti alagutjaiban Thököly Imrének egy Lengyelországba elszármazott ivadéka

A földalatti »pestis-alagut« titkai — A legenda szerint itt rejtette el mérhetetlen vagyonát gróf Thököly Imre

Késmárkról jelentik: Az idén, szeptember második napján lesz negyvedezredéves fordulója annak a napnak, amikor a budavári palota armáráról lekerült a félhóddal díszített lófarkas török lobogó. Érsekújvár és Esztergom után Budavárát is visszafoglalták a diadalmas keresztény csapatok a töröktől. Az évforduló Késmárk számára külön ünnepet jelent: abban az évben, amikor a budai mozlím karcsu minarettjének körbeszaladó erkélyén utoljára tette össze Kelet felé fordulva két karját izlám papja: áldozott le örök időre Thököly Imre csillaga azon a darab földön, amelyet a török segítségével akart visszafoglalni a Habsburgoktól. Most van kétszázötven esztendeje annak, hogy a késmárki gróf, mérhetetlen nagy vagyon ura elhagyta első törökországi fogságát, sereget szervezett, magaköré gyűjtötte a vármegyék eikeseredett népét, urat és parasztot egyaránt, Zeliznén diadalt aratott a császári csapatok fölött, hogy aztán elbukjon és önkéntes száműzetésbe menjen a kisázsiai Izmid-Nikodémiába, ahol egy híján husz esztendő múlva örök álmra hunyta le szeméit anélkül, hogy hazáját megegyeszer is megláthatta volna.

Ezt az évfordulót ünnepli meg Thököly Imre városa: Késmárk.

Még ennek a hónapnak a végén megalakul az az ünnepi bizottság, amely előkészíti Késmárk ünnepét és összeállítja a programot. Március elején Nemény Vilmos dr. a kiváló szepességi hírlapíró, a cipszer-vidék alapos ismerője előadást tart a késmárki öreg fatemplom előtti téren és Thököly Imre egykori várának udvarán és az előadást a rádió közvetíti az egész világ számára. A nyári hónapokban a Thököly-vár mögötti parkban szabadtéri előadást rendez Késmár városa és egy nagyszabású kiállítás keretében közszemlére teszi mindazt, ami a kuruc időkben emlékül megmaradt az utókor számára.

A Thököly-kincsek legendája

A késmárki Thököly-ünnepségekkel kapcsolatban újra sokat beszél a Szepesség népe a kuruc-király mérhetetlen kincseiről. Írások szólnak arról, hogy a kuruc időköt követő szomorú esztendőben, amikor Caraffa vértörvényszéke egymásután hozta halálos ítéleteit Eperjesen, Lipót császár társzekerekkel szállította Bécsbe a Thököly-vagyont. A néphit azonban azt tartja, hogy a mérhetetlen kincseknek csak egy elenyészően kis része jutott a császár palotáiba és mázsaszámra maradt az arany, ezüst, meg drágakő abban a titkos alagutban, ahova kincseit menekülése előtt elrejtette a kuruc-király, gróf Thököly Imre.

Egy Krakkóban élő lengyel állampolgár, akit Tekeli Ivánnak hívnak és aki Thököly Imre egyenes leszármazottjának tartja magát, éveken ezelőtt érdekes ajánlatot tett Késmárk városának. Megírta, hogy birtokában vannak okmányok, amelyek megjelölik azt a helyet, ahol Thököly Imre kincsei elrejtve várják azt az időt, amíg valaki rájuk akad. Tekeli Iván azt az ajánlatot tette Késmárk városának, engedje meg, hogy a saját költségén ásatásokat végezzen, az engedélyért cserébe felajánlotta azt, hogy a megtalálható kincsek felét a városnak engedi át. Késmárk város tanácsa tízezer dollár összegnek megfelelő készpénz letétét kívánta óvadék címén Tekeli Ivántól, aki a kauciót akkor nem tudta letenni, de hír szerint most cipeget tesz majd a város kívánságának és még ebben az évben hozzáfog a Thököly-kincsek felkutatásához.

A pestis-katakombák titkai

Késmárk főterét hosszú és széles alagut szeli át.

A ma élő emberek közül senki nem járt még ebben az alagutban.

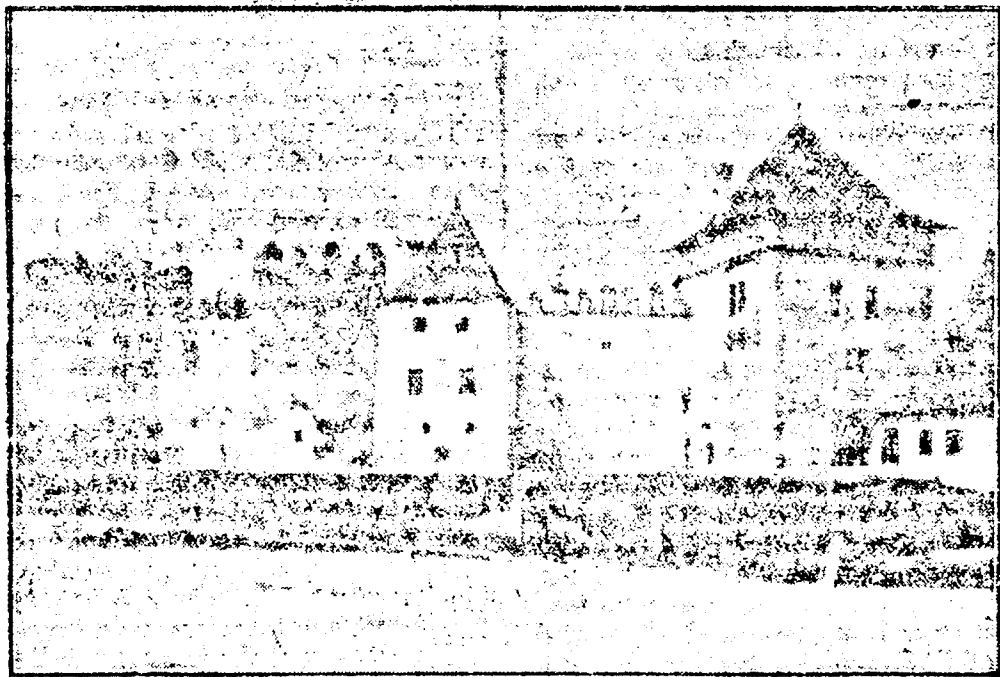
Másfél kilométer hosszú ez az alagut, a vár udvarától indul ki, átmege a régi templom alatt, keresztülszeli a főteret és a kilárata még látható a régi vár szücskapu-nak nevezett romjainál. A

bejáratot és a kimenetet törmelék torlaszolja el, ennek az alagutnak egy részét, azt a darabot, amely a késmárki római katolikus templom alatt vezet el, pestis-katakombának nevezték, azért, mert évszázadokkal ezelőtt, amikor a fekete halál tizedelte meg Késmárk lakóit, ide dobálták be és öntötték le mésszel a pestisben elhalt polgárok

A „Victoria“ bank és takarékpénztár VESZ mindenféle

állami kötvényt

(a legelőnyösebb napi árfolyamon)

A KÉSMÁRKI THÖKÖLY-VÁR

Helybenhagyta a Tábla a város milliós birságát, amelyet a strandjegyek utáni látványossági adó miatt róttak ki

Colioiu dr. polgármester intervensió a pénzügyminiszteriumnál a birság elengedése érdekében

A városi átmeneti-bizottság ma délelőtti ülésén Berzovan Ioan pénzügyi tanácsos beszámolt arról, hogy a timisoarai tábla ítéletének következtében jogerőre emelkedett az a pénzbüntetés, amelyet a pénzügyminiszterium Arad városára kivetett azért, mert a strand-jegyek után nem fizetett látványossági adót. A törvény ugyanis a strandokat is látványossági helyeknek nyilvánítja és a strandokra is látványossági adót vet ki. Aradvárosa viszont eddig ezt a látványossági adót nem fizette és ezért a pénzügyi hatóságok birsággal sújtották. A táblai ítélet értelmében a városnak birsághelyett egymillió hétszáznegyvenöt ezer lejt kell fizetnie a látványossági adón kívül. Mint-

hogy ez az ítélet jogerős, fellebbezésnek ellene nincs helye és ezért a városnak ezt a tekintélyes összeget ki kell fizetnie.

A város vezetősége úgy határozott, hogy Colloiu Romulus dr. átmeneti-bizottsági elnök közbenjár a miniszteriumban annak érdekében, hogy engedjék el a birságot. Ehhez ugyanis a miniszteriumnak joga van. Ami pedig a jövőt illeti, pénzügyminiszteriumi vezérfelügyelő kiküldését kéri annak megállapítása végett, hogy az aradi strand — nem látványosság, így tehát látványossági adó nem fizetendő utána. Meg kívánja említeni a város vezetősége azt is, hogy a Neptun-strand jövedelméből tart fenn a város öt ingyenes népfürdőt.

„QUICK“ Terc

Sublima: az érzékeny bőr pengéje. Lel 13
Superba: az érdes szakáll pengéje. „ 11
Garantod: univerzális penge. „ 9

Kritikus szemmel

Egy rendes üzlet

Egyidőben egy belöldi ügyökség tiltott uton 1904. évi kibocsátású Hollandische Bodenkreditanstalt papírokat helyezett el többek között Aradon is cca 3-4000 leiert. A külföldi értékpapírok büvétől megtevesztett, hiszékeny áldozatok ki is fizették a vételárát, amidőn az utóbbi napokban ugyanattól az ügyökségtől, amelynek emberei a külföldi papírokat suba alatt árusították, rózsaszínű levelezőlapot kaptak, amelyben megjelölt előzetekességgel arról értesítik őket, hogy „sz. tájékoztatására közöljük, hogy a Hollandische Bodenkreditanstalt múlt év november hónapban csődbe került. Ennek következtében az eddig még ki nem sorsolt papírok 0.82 holland forint értékben lesznek majd beváltva”. Így. És hogy az előzetekesség még nyilvánvalóbb legyen, a következőket írják: Csődtömeggondnok: Mr. D. J. Veegens, Haag, Koninginnegracht 15., akinek címére a papírok — válaszbélyeggel együtt — beküldendők...

Notabene: a holland forintot magánforgalomban 130 leien alól nem lehet kapni. A csődtömeggondnok ur Hágában potom 886 lei 60 banival hajlandó visszaváltani a nálunk 3-4000 leiert elsózott papírokat. Természetesen csakis válaszbélyeg esetében.

Láttuk a fenti levelezőlapot, a cégjelzéssel együtt. És a szövegtől eltekintve, élvezettel olvastuk a belöldi cég saját levelezőlapjának címoldalán díszelő alábbi sorokat is nyomtatásban:

„Figyelem!

Amennyiben pénzt használhozóan és biztonságban óhajtja elhelyezni, úgy forduljon (sic!) bizalommal hozzánk. Mi díjtalanul adunk Önnek tanácsot! Mi megmutatjuk Önnek a helyes utat! Mi segítségére leszünk Önnek”.

Hát igen. Ők majd megmutatják...! Ők díjtalanul adnak tanácsot, csak „forduljék hozzájuk” a gyanútlan kistökés. Részletek a hágai csődtömeggondnokságon... Rendes üzlet.

*

Meztelenség a nemzetközi határforgalomban

Moramuregyében mindenütt, ahol a Tisza folyik, a csehszlovák-román határvonal a folyó közepén van. Aki tehát strandolás közben át talál „sodródni” a középső vonalon, tiltott határátlépést követ el. Így járt a nyáron még egy Basch Salamon nevű remetei lakos is, akit a strandolás után a granicsár csipett nyakon: — Maga átuszott Csehszlovákiába?

— Kérem, nem tehetek róla, egy hullám sodort át — védekezett az illető.

Am a granicsár halhatatlan volt s az eset törvényszék elé került. A tárgyaláson az ügyész tiltott határátlépésért emelt vádat a strandoló ellen, akit azonban a bíróság felmentett. Az indoklás kimondja, hogy a vádiratban meghatározott büncselekmény elkövetése idején a vádlott anyaszült meztelen volt, amit az a körülmény is bizonyított, hogy éppen fürdött. Meztelenség pedig — mondja ki az elvi határozat — tiltott határátlépés el nem követhető.

*

Reszkess, CAM..!

Az egyik bucuresti-i napilapban Geo Bogza nevű közíró keresztsháborút hirdetett az általt megdrágított CAM, dohányjüvedékből autonóm vállalat ellen. A bucuresti-i közíró elgondolása szerint a trafikárakat csakis akkor lehet újra normális árszínvonalra szoríttatni vissza, ha a dohányzó polgárok összessége demonstratív sztrájkot rendez, nem fogyaszt három-négy napig és ha az se vezetne eredményre, úgy mindenki törjön át egy fokkal olcsóbb trafikárak fogyasztására. Ettől talán csak mezejön az esze a CAM-nak is..?

Geo Bogza kollegáinkat persze a levéllírók ezrel halmozzák el új, meg új ötletekkel, mind megrögzött dohányzók, akiket élénken érint a probléma. Csak az a baj — írja — hogy senki sem hajlandó a sztrájkban résztvenni: nem tudnak leszokni arról a dohányzásról..!

— Miért nem jár Ön elől a jó példával a gyakorlatban is..? — kérdezték a uckibusult közírót. Ő csak legyintett:

— Hja, ha dohányos volnék..! Dehát nem vagyok az..

Ime a tragikum, amikor a legszebb elveknek is el kell bukniuk, ha nem „szakmabéll” hirdeti őket. Geo Bogza antinikotinista és a dohányzó tömegek most gyakryvó hidegséggel fordulnak el tőle. Hja, könnyű beszélni így — mondják és dohányoznak tovább, rendületlenül.

Szegfű írógépvállalat
ARAD,
Bratianu-u. 7. Telef. 111.

VIZITKÉPVISZET...EXCIBISIO...MOSZTOR 78...KUZURESTI

Mindenkin segít és ön semmit sem tud róla?

Lotion Faciale Scherk

1904. ÉS 1905. ÉV

SCHERK

Jehát épp itt az ideje, hogy megismerje a Scherk arcvizet! Akkor az Ön arcöre is rövidesen megjavul, teljesen tiszta lesz és olyan puha, mint a selyem. Próbálja ki azonnal! Utvegek a Lei 62 103, 164 300 475

A város eladja értékes telkeit, hogy milliós beruházásokat hajthasson végre Az államtól kéri a micalacai árvizkölesön kifizelését

Aradváros vezetősége nagyszabású beruházási tervekkel foglalkozik és megfelelő megoldást keres a beruházások fedezésére. Arról természetesen szó sem lehet a jelenlegi körülmények között, hogy a városi illetékeket emeljék, viszont a város kölcsönt sem akar felvenni, mert ezzel a jövő generációt terhelné meg, olyan időkre, amelyekről nem lehet tudni, hogy gazdasági szempontból jobbak lesznek-e, mint a jelenlegiek. Ezért a város vezetősége azt a megoldást választotta, hogy

eladja azoknak a városi telkeknek egy részét, amelyek jövedelmet nem hajtának és amelyek bérbe nem adhatók és ilyen módon teremti elő a beruházásokhoz szükséges összeget.

Az átmeneti bizottság elsősorban a vágóhid modernizálását akarja elvégeztetni, de rendezni akarja a többi, függő és sürgős beruházásokat is, amelyeket eddig anyagi okok miatt nem lehetett végrehajtani.

Ennek a tervzetnek első részét képezte a város Textilgyár melletti telkének eladása. Ennek a husz holdas telkek eladásához a minisztertanács már hozzá is járult, úgy, hogy a város már a legközelebbi jövőben kitüzi a telekre az árverést. A városi átmeneti bizottság mai ülésén elhatározták, hogy

minisztertanácsi engedélyt kérnek a Stefan cel Mare téren, a Tricotage-gyár és a városliget közötti telek eladására is, illetve parcellázására.

Ezt a területet teljes egészében parcellázzák, kivéve azt a részt, amelyet már a munkaügyi minisztériumnak engedtek át inasothon céljaira. Ha szükség mutatkozik, akkor további városi telkek eladására is sor kerül. A Stefan cel Mare lévő telek kikiáltási ára előreláthatólag 3 millió 900 ezer lei lesz, de a város vezetősége bizik abban, hogy az árverés során ennek dupláját is sikerül elérni.

Szóba került az átmeneti bizottság mai ülésén a micalacai árvizkölesön régen huzódó ügye is. Mint ismeretes, nemrégiben a város vezetősége bizottságot küldött ki Micalacára, azzal a céllal, hogy az ottani lakosok helyzetét tanulmányozza. Erre a hirre Micalacán közel háromszáz főnyi tömeg gyült össze, amely arra akarta kérni a várost, hogy engedje el tartozásukat. Minthogy ennek a bizottságnak erre vonatkozó felhatalmazása nem volt, de ezt maga az átmeneti bizottság sem tehetné volna meg, a bizottság ki sem ment Micalacára. Ezután néhány nappal micalacai küldöttség jelent meg dr. Cotioia Romulus átme-

neti bizottsági elnöknel, aki közölte a bizottság tagjaival, hogy a város a tartozást nem engedheti el, mert hiszen a városnak viszont a Victoria takaréknál kell kifizetnie a micalacaiaknak juttatott tízmillió leit és ennek kamatait. A mai átmeneti bizottsági ülésen a város vezetősége megbizta Tatu Ioan tanácsost, hogy lépjen érintkezésbe a Victoria takaréki igazgatóságával és kezdjen új tárgyalásokat annak érdekében, hogy a bank szállítsa le a kamatokat és esetleg kedvezőbb részletfizetési feltételeket biztosítson. Abban az esetben, ha ezt sikerül elérni, akkor a város szintén kedvezőbb feltételeket szab meg a micalacaiak számára.

Értesülésünk szerint egyébként a micalacaiak küldöttségileg fel akarják keresni dr. Manolescu Dimitriet, a kormánypart aradi tagozatának elnökét, akit arra akarnak kérni, hogy járjon közbe annak érdekében, hogy a 1932-ben elemi csapás által súított micalacaiaknak ne kelljen visszafizetniök az árvizsegélyt, hanem az állam fizesse ki a tízmillió leit a Victoria takaréknak. Abban az esetben, ha ez a közbenjárás eredménnyel jár — amire beavatottak szerint van remény. — végleg megoldást nyer a micalacai árviz-segély régen huzódó kérdése.

Lelőtte ideálját

egy aradmegyei fiatal ember, mert nem akart hozzá feleségül menni

Az aradmegyei Santana községben véres szerelmi dráma történt. Grauer Márton 23 éves fiatal ember, revolverrel lelőtte Köller Erzsébet, 21 éves községbeli leányt, majd hazament a szomszédos Comlaus községbeli lakására és maga ellen fordította a fegyvert. Mindkettőjüket súlyos állapotban Aradra szállították, ahol a fiatalembert, — aki éppen katonaeveit tölti —, a katonai kórházban, a leányt pedig a közkörházban helyezték el. Grauer már hosszabb ideje udvarolt a leánynak, aki azonban nem viszonozta szerelmét. A fiatal ember több ízben megkérte a leány kezét, azonban sem ideálja, sem pedig a szülei nem egyeztek bele a házasságba.

A fiatalok állapota a mai napon valamennyire javult úgy, hogy kihallgathatták őket. Vallomásuk eltér egymástól. A fiatalember ugyanis azt állítja, hogy jegyvere véletlenül sült el és afeletti kétségbeesésében lett öngyilkos. Ez azonban alig hihető. Kihallgatták a leányt is, aki elmondotta, hogy Grauer ismét házassági ajánlatot tett neki, amit ő azonban visszautasított. A fiatalember, úgy látszik, bosszúból lölte le.

CAA Tánco-tenestély február 15-én a Fehér Keresztben

HIREK

A „becstelen férj“ problémája

A párisi „Le Journal“ érdekes kérdést intézett a nőkhoz, illetve azokhoz az ismert és kiváló asszonyokhoz, akik nemük az élet különböző területein képviselik. A kérdés a következő: Mi a kötelessége a feleségnek, ha rájön, hogy férje becstelen? Mellette kell maradnia, meg kell osztania vele a becstelenség hasznát és veszedelmét vagy el kell hagynia őt? Lucile Tinayre, a legismertebb párisi női ügyvédek egyike a következőképpen felelt:

— Nagyon kényes a probléma. Ha az erkölcs álláspontjára helyezkedik az ember, az asszony kötelessége az, hogy ebben az esetben elhagyja a férjét, amint meggyőződik arról, hogy nem tud jótékony befolyást gyakorolni rá. Ez kötelessége önmagával és gyermekeivel szemben, ha vannak gyermekei. Különösen a gyermekek problémája a fontos, hogy őket mindenképpen el kell távolítani a bűn közeléből. De ha gyermekek nincsenek, az asszony először is gondolkozzék rajta, nem felelős-e a férje erkölcsi bukásáért. Költekezésével, féltés-kedvelésével nem járul-e hozzá ahhoz, hogy rossz utra térjen. Még egy szempont. Nem adja-e a kötelesség szép nevét olyan cselekedetnek, ami valójában csak praktikus megoldás, amennyiben a veszély idején az erkölcsös és mártír glóriájával vonul vissza, miután előbb sokáig zavartalanul élvezte a bűnből eredt anyagi előnyöket. És tegyük még hozzá, hogy az asszony számára sok esetben nagyság és szépség lehet abban, ha mély szerelem vezet el és nem hagyja el a férjét. Ez a szerelem ha nem is helyeslést, de mindenesetre felmentést és tiszteletet vált ki minden nőtől.

A jogászok után a francia divat egyik legjobb irányítója, Gabrielle Chanel nyilatkozott:

— Nem tudom — mondta — milyen társadalmi törvény kényszerít arra egy asszonyt, hogy elhagyja a férjét, aki bűnt követett el a társadalom ellen, de azt tudom, hogy az emberi törvény, amely összekapcsol két embert, tiltja, hogy ez a kapcsolat a veszély pillanatában felbomoljon. S minthogy költelességről van szó, hadd feleljek a legelemből okoskodással: erkölcsi vagy fizikai veszedelem idején elhagyni a férjét, akit szeretünk, gyávaság. A gyávaság lehet-e költelesség? Nem. Tehát az, hogy elhagynunk valakit, akit szeretünk, éppen akkor, amikor a gondoskodásra leginkább rászorulna, nem lehet költelesség.

— Az asszony szerepe az, hogy minden és mindenkivel ellen megvédje, akit szeret és nem az, hogy a szövetség elárulásával elhagyja. Mert a megtagadás, az elhagyás: árulás, akármit is követett el a férj. Egy asszony számára, aki szeret, vagy aki egyszerűen egy férfi életéhez kötötte az életét, nincs megengedve semmi árulás, kivéve a szerelmi árulást, amelynek semmi köze női becsületéhez, hanem egyszerűen a nő és a természet között felmerült ügy.

— MEGINT MELEGEBB LESZ. Mérsékelt keleti és északkeleti szél, kevesebb felhőzet és több napsütés. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik, az éjjeli fagy továbbra is megmarad.

Ha 2 éves cser, búkk és gyertyán **Tűzifa legolcsóbb**
AUFRIEHT fatelepen Cal. Vict. 1-3
Consum- és Inlesnirea tag. Telefon 69. 670

— ZÜRICH I ZÁRLAT: Páris 20.22 és háromnegyed, London 15.17 és egynegyed, Newyork 308 és háromnegyed, Milánó 24.30, Amszterdam 207.80, Berlin 123.25, Prága 12.69, Varsó 57.30.

— Fontos gazdasági törvények kerülnek a parlament elé. Bucurestiből jelentik: Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium a közeljövőben három fontos törvénytervezetet nyújt a parlament elé. Ezek a következők: a bányatörvény módosítása, az ipar megszervezéséről szóló javaslat amely a kartelekről is intézkedik és a legfelsőbb gazdasági tanács létesítéséről szóló javaslat, amelynek az a célja, hogy egységes vezetés alá helyezze az ország gazdasági ügyeit.

— Kereskedelmi egyezmények egész sorát kötötték meg Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Hivatalos közlés szerint a jelenlegi külkereskedelmi rendszer alapján a következő országokkal sikerült megkötöni a kereskedelmi egyezményt: Görögország, Törökország, Egyiptom és Palesztina. Beavatottak szerint a közeljövőben aláírásra kerül az Angliával kötendő kereskedelmi egyezmény is. Jelenleg Ausztriával és Magyarországgal folyó tanácskozások és a következő országok kiküldöttjeit várják kereskedelmi tárgyalások lefolytatása végett: Csehszlovákia, Lengyelország és Németország.

— Európa legdrágább országa — Románia. Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi Kamara kimutatása szerint az országban 1935. évben a drágaság olyan nagy méreteket öltött, mint sehol Európában.

— Csehszlovákia miniszterelnöke Párisba utazott. Prágából jelentik: Hodzsa Milán csehszlovák miniszterelnök, felesége, titkára és a külügyminisztérium két magasrangú tisztviselője társaságában a menetrendszerű gyors Párisba utazott, hogy résztvegyen azon az ünnepségen, amelyet a Sorbonneon Masaryk tiszteletére rendeznek.

Ilyen a modern „kutyaelet“...

Memphisben (Tennessee állam, Amerika) munkanélküliek a Roosevelt-féle állami közmunkaterv keretében pompás otthon építenek gazdátlan kutyák számára 25.000 dollár költséggel. A központi fűtéssel, villamosvilágítással és csempezett fürdővel felszerelt épület Amerika legfényűzőbb „kutyaszállodája“ lesz, ahol a kóbor ebek naponként langyos zuhanyt és fürdőt kapnak és alumíniumedényekből költik el tudományosan összeállított táplálékukat.

— Halálozás. Súlyos csapás érte Pál Gyulánét, szül. Löwy Margitot. Édesanyja, özv. Löwy Hermáné hosszas szenvedés után péntek éjjel 68 éves korában meghalt. Temetése ma, vasárnap du. 3 órakor lesz az új temető halottasházából. Az elhunytban Pál Gyula, a „Patria“ volt cégvezetője anyósát gyászolja.

Legyen óvatos!

Ha jó és olcsó fehérneműkre van szüksége, forduljon bizalommal

RUTKAY & BOTYE céghez.
Speciális fehérnemű- és paplan-üzlet.

— Milliós sikkasztás a bucuresti-i postánál. Bucurestiből jelentik: A postavezérgazgatóság tegnap jelentette a rendőrségnek, hogy Vasihu Maria tisztviselő nő hamis nyugtát segítségével közel egymillió leit sikkasztott. A tisztviselőnőt letartóztatták.

Tavaszi divatszövet

ujdonságok megérkeztek

WEISZ SÁNDOR divatáruház

684

ARAD, Strada Bratianu No. 2.

— Árdrágítók a bucuresti-i mészárosok. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i mészárosok négy leível felemelték a hus kilogramját, ez az intézkedés a fogyasztó közönség körében mélyszéges megdöbbenést keltett.

Edzett emberek

— Mit hallok, maga elköltözik a szomszédból...?

— Persze...! Ki bírja ki, abban a hideg takásban...?

— LEMONDOTT A GÖRÖG KORMÁNY. Athénből jelentik: Demertzis miniszterelnök lapjelentések szerint állítólag úgy nyilatkozott, hogy ismét benyújtotta kormányának lemondását, mert feladatát a választások lebonyolításával hefejezte. Kijelentette, hogy parlamenti kormány megalakítására van szükség, hogy annak adhassa át a kormányzást. A király ma fogadta Kafandarist, holnap Papanastasiu, majd pedig Metaxas járul az uralkodó elé.

DIESEL-MOTOROKAT

benzin-motorokat, gőzkazánokat, tartályokat, mindentféle szivattyukat, esztergapadokat, csöveket, sineket stb. komoly vállalaton keresztül vesz és elad

„I. M. R. A.“ (Asociația Inginerilor Români)
București, Str. Mântuleasa No. 42.
Telefon: 4-0403.

— Bejöhhetnek az országba a bolgár kertészek. Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium a mezőgazdaság érdekeit szem előtt tartva ebben az évben is engedélyt ad arra, hogy bolgár állampolgárságu kertészek az országba jöhjenek. Ezeknek azonban csak a munkálatok irányítását szabad ellátniok. A tartózkodási engedélyek iránti kérvényeket közvetlenül a munkaügyi minisztériumhoz kell benyújtani.

— ÁTSZERVEZIK A SVÁJCI HADSEREGET. Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség jelenti Bernből, hogy a svájci hadsereg vezetői Bernben tartott titkos értekezletükön elhatározták, hogy a svájci hadsereget teljesen átszervezik, oly módon, hogy az ország védve legyen a bárholnan jövő meglepetésszerű támadások ellen. A hadsereget két részre osztják, amelynek egyike azonnal mozgósítható lesz, mielőtt a nagy tábori hadsereget mozgósítanák.

Miss Elisabeth

a híres és csodált gralológusnő újból fogad a Gn. Lazar 10. alatti ezalonjában. Keresse fel mindenki sorsára és hozzátartozóira vonatkozólag, nála mindent megtudhat tudományos alapon!

(Uránia-mozi után, Rossi-ház).
Taxa 30.— Lei. 695

— Vulpe Iosif javaslatára a város megvédi az aradi fogyasztóközönséget. A piacok szabályozásával kapcsolatosan felszólalt Vulpe Iosif a városi bizottság ülésén és beszámolt arról, hogy Aradról nagy mennyiségben szállítanak parajt, ugyanakkor, amikor itt a paraj drága. De hasonló a helyzet más elsőrendű közszükségleti cikkekkel is, amelyeket a nagykereskedők vagy más viszonteladók korán reggel összevásárolnak a piacokon. Azt javasolta ezért, hogy tiltsák meg, hogy a jövőben a piacokon reggel kilenc óra előtt viszonteladók vásároljanak vagy pedig a kofák viszonteladónak eladjanak. Azt is javasolta, hogy kötelezzék a kofákat arra, hogy a Mihai Viteazul téren is fizessenek helypénzt. A város vezetősége a kérdés tanulmányozására bizottságot küldött ki, amely rendelt-tervezetet készít majd a piacok szabályozásával kapcsolatosan.

— Aranyérmél és az ezzel járó béldugulás, végbélbepedés, kelés, terhes vizelési inger, májduzzadtság, derékfájás, mehszorulás, szivdobogás és szédülési rohamok esetén a természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású Ferenc József vizet gyakran mindennapi használatra, reggel és este egy-egy fél pohárral mennyiségben rendelik.

— Nincs fizetésemelés. Több városi alkalmazott a Munkakamara utján, valamint külön kérvénnyel is azzal a kérelemmel fordult a város vezetőségéhez, hogy emeljék fel fizetésüket. Az átmeneti bizottság ma azt az elvi határozatot hozta, hogy a jelenlegi költségvetési keretek között fizetésemelésről szó sem lehet.

— Február 12-én lesz ítélet az antifascista-perben. Bucurestiből jelentik: A legfelsőbb katonai bíróság ma tárgyalta le Bugnariu tanár és a többi antifascisták ügyét. A bíróság ítéletét február 12-én hirdeti ki.

— Újabb házkutatások Cristescu Tita rejtélyes halála ügyében. Bucurestiből jelentik: Tretinescu vizsgálóbíró ma több házkutatást tartott Cristescu Tita színész nő meggyilkolásával kapcsolatban. A rendőrségre idéztek két személyt, akiket azzal vádoltak, hogy ők szerezték be a mérget, amely a színész nő halálát okozta.

— Döntés a szeszgyári kvóták kérdésében. Bucurestiből jelentik: A törvényszék ma döntött a szeszgyárak kvótái ügyében beadott kontestációk felett. Elvben 65 százalékos ipari szesz és 35 százalékos mezőgazdasági szesztermelést állapítottak meg.

— Tuberkulózis pusztít az egyik fővárosi adóhivatal tisztviselői karában. Bucurestiből jelentik: Bucuresti tisztí főorvosa, akit a városi tisztviselők egészségügyi állapotának felülvizsgálásával bíztak meg, megállapította, hogy egyedül a Zöld kerület adóhivatalában 9 tisztviselő szenved tuberkulózisban. A polgármester azonnal intézkedett a tisztviselők szanatóriumba szállítása végett.

Káromkodási olimpiász

Furcsa slágere van most egy előkelő athéni varietészínháznak. Műsorra tűzték esténként a káromkodási versenyt. A közönség köréből felkérnek valakit, menjen fel a színpadra és „túrje” amit mondanak neki. Most következik a verseny: bárki felmehet a színpadra és káromkodhat, ahogy csak jólesik. A legvadabb káromkodásokat vághatja a kísérteti alany fejéhez: aki a legcifrabbat mondja, nyeresémet kap. A káromkodási verseny feltétele az, hogy lezajlása után egyik fél sem perelheti a másikat becstelenségért.

— Lemondott az aradi tanoncotthon igazgatója. Dublea Livius, az aradi második számú tanoncotthon igazgatója, aki ellen nemrégiben a városi átmeneti bizottság ülésén panaszok hangzottak el és aki ellen ezeknek a panaszoknak tisztázása végett fegyelmi vizsgálatot akartak indítani, a város vezetőségének benyújtotta állásáról való lemondását. A lemondást az átmeneti bizottság tudomásul vette és úgy döntött, hogy pályázatot írnak ki és április elsejei hatállyal új igazgatót helyeznek a második számú tanoncotthon élére.

Pizsamák,
női és férfi fehérneműek
legszebb kivitelben, legolcsóbban
KOZSINEKNÉ fehérnemű-
varrodájában készülnek
Arad, Str. Brancovici 1. sz.

— Kiterjesztik az aradi ucai világítást. A város vezetőségéhez több külváros lakossága kérésrel fordult a villanyhálózat kiterjesztése végett. Minthogy a városnak a villanygyárral kötött szerződés értelmében ebben az évben 50.000 kilowattal több ingyenvillanyáram jár, a város vezetősége ezeknek a kéréseknek eleget tesz.

— A gradistei kulturdélután. Ma, február 9-én délután fél 5 órakor a gradistei Katolikus Otthon ingyenes valláspedagógiai és népevelő kultur-előadássorozata kapcsán Dési Károly tart előadást: „Modern társadalmi rend, Istennel” címmel, mely kiegészítő s egyben befejező részét képezi a kiváló előadó előbbi konferenciájának, melyben a mai társadalmi berendezkedésén észrevehető ateisztikus kilengésekről s a vallás erkölcsi törvények szociális szükségességéről beszélt. Váradi Antal: „Az utolsó sor” c. költeményét szavalja Kautenné Melicher Irén. Utána Zsiros Bálint tart ismételtes előadást: „Elektromosság a háztartásban” címmel. Szalay Mátyás: „A székelyek ajándéka” c. versét szavalja Sós Pál. A komoly, vallás erkölcsi hivatást teljesítő kulturdélután iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg nem csak a gradistei, de a vele szomszédos városrészek társadalmában is. — Este fél 6 órával kezdettel, ugyancsak a Katolikus Otthon helyiségeiben a gradistei katolikus templomi énekkar műsoros teadélután rendez.

— Kedden tombola est az „Olympia” klubban. Arad egyik legnépszerűbb társaskörének, az „Olympia” klubnak vezetősége nagyszabású tombolát rendez kedden este tagjai részére. A tombola a kisorsolendő tárgyak száma és értéke tekintetében messze kimagaslik a szokásos tombolák közül. Egy tombolajegy ára mindössze 10 lei lesz, a szétszórlandó tárgyak értéke pedig meghaladja a többeszer lejt.

— Ma az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

- HAJÓS: Bulv. Reg. Maria R.
- KAIN: Piata Avram Iancu
- NIEDERMAYER: Piata Szt. Sava

— HÉTFŐN az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

- JANKA: Bulevardul Rezele Ferdinand
- WEISZ: Piata Avram Iancu
- SZONDI: Str. Consistoriului

— A vállalatok mérlegkészítési türelme. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli: A munkaügyi minisztérium rendelete értelmében azok az iparvállalatok, nagykereskedő-cégek, import- és exportcégek, ügynöki, bizománvi, szállítási és vámirodák, biztosító-társaságok, melyeknek irodáiban a mérlegkészítés végett a tisztviselők türelmezésére van szükség, ennek engedélyezését a munkafelügyelősnél kell kérelmezniük. Az engedély elnyerésének feltételei megtudhatók az Iparkamaránál.

FIUME kávéját, teáját és egyéb különlegességeit 5239 házaló-kézzel nem adja, mert azt az üzletben a legkisebb mennyiséget is olcsóbban megkapja. P. Avram Iancu 17. a Bársony-cég mellett.

— A rendőrség felhívása az autótulajdonosokhoz. Az aradi rendőrség közlekedési ügyosztálya felhívja a hajtási engedéllyel rendelkező autótulajdonosokat, hogy engedélyük felülvizsgálása végett a belügyminisztérium február 4-i rendelete értelmében jelentkezzenek a központi rendőrség illetékes ügyosztályán (22-25. számú szoba). A jelentkezés elmulasztása esetén a mulasztó hajtási engedélye érvénytelenné válik.

Szemüveget teljes bizalommal
a 20 esztendői gyakorlattal bíró 540
GARDONYI
szaklátszerésznel vegyen. Minorita templom mellett

Tarpanozzon minden reggel Tarpan hajcsepel, nem lesz korpás a feje, nem hull a haja.

— Köszönetnyilvánítás. A sok kedves ismerősnek, jóbarátnak, együttérző szaktársnak és az őszinte tisztelők seregének, akik szeretettel halottunk: Mayer Miklós temetésén résztvettek, ravatalára koszorút vagy virágot helyeztek, vagy utolsó útjára elkísérték és pótolhatatlan veszteségünkben részvétükkel fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezután hálás köszönetünket tolmácsoljuk. Isten fizesse meg. A gyászoló Mayer-család.

Tűzifát legolcsóbban
CONCURENTA-nál vásárolhat
C. Saguna 176-178
Saját érdekében győződjön meg személyesen

— A „Svábhegyi szanatórium” Európa legszébb, legelőkelőbb gyógyszállója és orvosilag legteljesebben felszerelt subalpin diétás gyógyintézet. Klinikai kivizsgálás, gondos orvosi gyógykezelés, polgári árak. A „Svábhegyi szanatórium” diagnosztikai felszerelése tökéletes, kémiai és microscopiai laboratórium. Vércukor, stb vizsgálatok. Röntgen-, Elektrokardiograph, Krogh-féle alapanyagcsere vizsgálatok.

Az „Aradi Közlöny” rejtvény-derbyje

Az Aradi Közlöny karácsony óta tartó rejtvényderbyje az elmúlt vasárnapi számunkban közölt VII. fordulójával befejezést nyert. A páratlan érdekességű verseny, változatos és ujszerű rejtvényeivel méltán érdemelte ki azt a nagy érdeklődést, melyet az elmesportot kedvelő olvasóink táborában kiváltott és örömmel látjuk, hogy ismét rászolgáltunk hűveink elismerésére. A tegnapi esti zárlatig befutott megfejtések feldolgozása után, a szerzett pontokat összesítve a végleges eredményeket és ezek nyomán a nyertesek névsorát február hó 16-iki, vasárnapi számunkban fogjuk közölni.

A VII. forduló rejtvényeinek helyes megfejtése a következő:

Keresztrejtvény: vizsz. 20. Tropusi., vizsz. 58. Lakajok., vizsz. 98. Ikes igék., vizsz. 99. Botanika. Függ. 14. Otranto., függ. 37. Karikás., függ. 69. Dalosok.

Gépirónok előnyben: Két papír közé indígtó tesz, így az alsó papíron láthatóvá lesz az írás.

Egy kis fejszámolás: A hegedű 5250 leibe, a tokja pedig 250 leibe került.

Család: Az apa 40 éves, a fiuk pedig 8-6-4-2 évesek.

Bettrejtvények: 1. Utonálló. 2. Átalány. 3. Válásután. 4. Feléled. 5. Tulantul. 6. Filigrán.

A „Szentivánéji álom” meséje

A Corso mozi előtt napok óta hosszú sorban állnak az emberek jegyváltás idején. A Szentivánéji álom iránti érdeklődés egyre fokozódik és örül az, aki idejében jegyet tud váltani, ennek a csodálatos filmnek a megtekintésére. A darab meséje: régi Shakespeare olvasmányunk emberi erényekkel és hibákkal, fondorlatos manókkal benépesített világát eleveníti meg, olyan ragyogó millió közepette, mely a legsapongóbb fantáziát is tulszárnyalja.

Ismét láthatjuk a szépséges athéni Hermiát, aki kikoszorúzza apja választottját: Demetriust, mivel Lysandert szereti. Hermia és Lysander, a két szerelmes megszökik és elrejtőznek az Athén közelében lévő erdőben. Demetrius követi őket, azonban Demetriust is követi Helena, egy szépséges leányzó, aki szerelmes belé. Ugyancsak ebben az erdőben találkozik egy röglönzött szintársulat, akik a fejedelem esküvőjén színrekerülő darabot akarják próbálni.

Ennek az erdőnek az őslakói emberfeletti erőkkel rendelkező nimfák, faunok és tündérek, akik fölött Oberon és felesége: Titania uralkodnak, akik a mese kezdetekor haragban vannak. Hogy Oberon bosszút álljon Titanián, megparancsolja Pucknak, az erdő szellemének, hogy az alvó nő szemébe bájtalt csöpögtessen, ami azt eredményezi, hogy Titania abba szeret bele, akit felebredése után először megpillant. Puck ravasz fiú, teljesíti a megbízást, azonban úgy rendezi a dolgot, hogy elsőnek a szemérféjú athéni színészt pillantsa meg az ébredő királynő. Ezzel a szerelmi bájtallal egy csomó zűrzavart idéz elő, amelynek eredményeképpen senki sem tudja, hogy végül is kibe szerelmes.

Szerencsére, hajnal hasadtával a varázslat megszűnik és az egész mágikus hajnali élet belevész a hajnal csodálatos balettjébe. A film egy fejedelmi palotában rendezett díszestélyen fejlődik be, ahol az athéni színészek egy groteszk gúnyjátékká alakuló drámát adnak elő.

Régi téglagyár, melyet üzleti érdekelttség ismét üzembe akar helyezni,
megvételre keres téglaprést.
Cim a kiadóban.
A gyár a legközelebbi hetekben megkezdí működését s elsőrendű téglát bocsát a vásárló közönség rendelkezésére.

— Molter Károly író a Kölcsey Életiskolában szerdán az ardeali közművelődésnek nagyjelentőségű erőtenyezőjéről fog beszélni, az ardeali magyar irodalomról, mely az Ardeali Szépműves Céh gondozásában 1924. óta a napokban Reményik Sándor verseskönyvével a századik kötetben jelentkezett a szépirodalmat kedvelőknek. A Kölcsey Életiskola vendéglőadója kiválóan hivatott arra, hogy „Az ardeali irodalom regényessége” című előadásában beszéljen ennek a magyar műveltségtenyezőnek a keletkezéséről, fejlődéséről és értékéről. „Metánia R. T.” című regényével és szellemes esztétikai bírátaival kezdettől utmutató ereje volt annak az ardeali magyar íróársaságnak, melynek kiadványai évről évre népszerűbbek az egyetemes magyar könyvpiacra. Molter Károly az ardeali művelődésnek igen nagy munkáereje. A targumuresi református kollégiumban az irodalom kitünő tanára, sűrűn jelennek meg ujságírói és szépirói dolgozatai folyóiratokban és napi lapokban és gyakran kell szerepelnie. élő szóval a nyilvánosságban, mert éppolyan szellemes és közvetlen előadásaiban, mint írásaiban. Erről az aradiak már egyszer meggyőződtek, mikor a Kölcsey-Egyesület vendégeként a Kulturpalotában beszélt. Szerdán az Iparos Kulturházban kellemes lesz a viszontlátás.

A Zsidó Nemzeti Szövetség égisze alatt működő **POALIM IVRI**, ma, vasárnap d. n. 5 órai kezdettel Str. Gen. Berthelot 8. sz. alatt tea-délután rendez. Vendégeket szívesen látunk. 685

— Szereltem — a sereg. Varsóból jelentik: Mint ismeretes a lengyel nőhá a legutóbbi lengyel amnesztia rendelet miatt felakasztotta magát, Most menyasszonya, Agricsakova Anna, egy 32 éves nő megmérgezte magát. Bucsulevelében megírta, hogy nem tudja túlélni vőlegénye halálát.

Üzlethelyiség
május 1-re kiadó 685
Fehér Kereszt épületben

ELEMFOGYASZTÓK FIGYELMÉBE!

A „DURA-REX” anód- és zseblámpa-elemeink azok közismert speciális tulajdonságainál fogva egyedülállóak a piacon. Felhívjuk azonban a t. fogyasztók figyelmét, hogy hasonló elnevezésű más elemekkel össze nem tévesztendők, mivel oszakis a „DURA-REX” vignettával és az itt látható védjeggyel ellátott elemek a mi gyártmányaink.

Utánzatoktól óvakodjunk!

DURA-MŰVEK R.-T.

Német versenyző nyerte el a lesikló-bajnokságot a téli olimpiáson

Vereséget szenvedett a magyar jégkorong-válogatott — Csehszlovákia — Magyarország 3:0 (1:0, 1:0, 1:0) — A jégkorong-mérkőzések újabb eredményei

Garmisch-Partenkirchenből jelentik: Frick birodalmi belügyminiszter tegnap este teaestélyt adott, amelyen megjelent Göbbels német propagandaügyi miniszter, Latur gróf, a nemzetközi olimpiai bizottság elnöke, Ricci olasz államtitkár, a török és a lengyel követ, valamint a versenyre érkezett csapatok vezetői. A nemzetközi olimpiai bizottságnál a fűm bizottság bejelentette, hogy igényt tart az 1940. évi olimpiai játékok megrendezésére.

Ma reggel ragyogó napsütésben és 14 fős hideg mellett köszöntött be az olimpiai téli játékok harmadik napja. A mai versenyeket a jégkorong-pályán a lengyel—lett csapatok mérkőzésével kezdték meg. A mérkőzés a lettek erős támadásával kezdődött, de ezek nem vezettek eredményre, mert a lengyel védelem mindjárt a játék elején is erősnek mutatkozott. A lengyelek vezető góliát Kovalszky szerezte meg, majd a végső eredmény a lengyelek javára 9:2 arányban bontakozott ki.

Kora délután tartották meg a cseh—magyar jégkorong mérkőzést, amelyet a csehek nyertek meg 3:0 (1:0, 1:0, 1:0) arányban. A két csapat küzdelme igen nagy érdeklődés mellett kezdődött a jégstadionban, mintegy 6000 főnyi közönség előtt. A magyar csapat elsőnek futott ki a jégre és a játékosok most viselték első ízben az új, kéksávos, sárga ingjüket. Azonnal a jég közepére siettek és felemelt karral üdvözölték a közönséget, amely melegen ünnepelte őket. A mérkőzést a belga Loeck és az amerikai Braun vezette. A magyar csapat a következő volt: Csák, Barcza, Róna, Magyar, Miklós, Jeney, míg a cseher csatársor Háray, Szamosi és Gergely II. volt, mert a csapat kettős felállításban vette fel a küzdelmet. A mérkőzés pontosan 2 óra 37 perckor kezdődött, magyar támadással. A magyar csapatnak helyenkint egyenrangú volt a játéka, de nem feküdtek bele erősen a küzdelembe, mert erre utasítást kaptak. Dr. Lator, a csapat vezetője ugyanis tudomást szerzett, hogy a cseh csapat mindenáron ki akarja küzdeni a győzelmet és ezért közölte a magyar csapat tagjaival, hogy ne kockáztassanak sokat. Az eredmény azonban egy kis szerencsével jobb is lehetett volna, mert az első félidőben egymásután több nagyszerű gólhelyzet adódott a magyar játékosok számára. Amikor az első félidő után levonultak a pályáról, a közönség tapsolt a magyar játékosoknak sportszerű viselkedésükért. A második harmadban a magyarok másik csatársorral állottak fel, amibe a cseh játékosok nem voltak hajlandók beleegyezni. De egy-két perc múlva mégis megkezdtek a mérkőzést. Nem sokkal az iram megkezdése után az egyik cseh játékos elgáncsolta Jeneyt, majd bele is rugott. A bíró

ezért két percre kiállította. Egy másik baleset is érte a magyar játékosokat ebben a harmadban, amennyiben Háray egyik korcsolyájának hegye beleakadt a másik lábába, amitől elvágódott. A harmadik harmad még nagyobb irammal kezdődött. Jeney intézett erős támadást és már eredményt lehetett várni, de a cseh védelem nagyszerűen működött. A három új magyar csatár úgy játszott, mint három eleven ördög, de a cseh védelmen minden támadás meghiúsult. Közben Csákot szabálytalanságért a bíró kiállította, de a magyar csapat így is állandóan támadott. Miklósi és Jeney támadást támadás után indítottak. A támadás közben az egyik cseh játékos Miklósit erősen a palánkhöz vágta, mire a közönség hevesen tüntetett. A magyar csapat a vereség dacára bekerült a középdöntőbe.

Szakemberek annak tulajdonítják a magyarok vereségét, hogy pénteken, a játék második napján a franciák ellen óriási küzdelem vívtak és ennek fáradalmait még mindig a lábukon hordták. Ezzel szemben a csehek pénteken a gyenge belga csapattal mérköztek, ami nem került nagy fáradtságba. A nagy küzdelem különben meglátszott a franciákon is, akik ma sokkal gyengébben játszottak a belga csapattal szemben és az eredmény 1:1 volt.

A döntetlenre való tekintettel azonban háromszor meghosszabbították a játékot és így a végső eredmény 4:2 lett a franciák javára.

A délután folyamán a stadionban még több jégkorong-mérkőzést bonyolítottak le. Így Kanada—Ausztria csapatai mérköztek 5:2 (4:0, 1:2, 0:0) eredménnyel. Nagyon érdekes mérkőzés volt az angol és a japán csapatok küzdelme, melynek 3:0 (2:0, 0:0 és 1:0) volt az eredménye.

Délután hirdették ki a jégstadionban a téli olimpiás első bajnokságának eredményeit. A lesikló és műlesikló versenyen az első olimpiai bajnokságot a német Griesl Cranz nyerte meg, míg a második Rafegger német, harmadik Nielsen norvég lett.

Olaszország—USA jégkorongcsapatainak mérkőzése délután folyt le 2:1 (0:0, 0:0, 1:1, 0:0, 0:0, 1:0). A harmadik harmadban Harrison szerezte meg az USA csapatának az első gólt, majd 40 másodperccel a megkezdett játékú befejezése előtt, az olasz csapat Zucchini révén kiegyenlített. Ezután kétszer hosszabbították meg a játékot, de eredmény nélkül. Újabb meghosszabbítás következett, amelynek során a résen álló Scosti szerezte meg az olaszok számára a győzelmet. A játék végén a győztesen küzdő olasz versenyzőket az olasz nézők vállaikra emelve vitték ki a küzdőtérrel.

Németország—Svájc jégkorong-mérkőzés: 2:0 (0:0, 1:0, 1:0).

— Nem ütközött a hegybe a lezuhant aradi utasszállító repülőgép. Bucurestiből jelentik: Az Arad—Bucuresti vonalon történt repülőszerecséltenség ügyében a szakértők ma terjesztették elő jelentésüket, ehhez csatolták a csendőrök jegyzőkönyvét, amelyet a helyszínen vettek fel közvetlenül a szerencsétlenség után és amelyből kétséget kizáró módon megállapítható, hogy szó sem lehet arról, hogy a gép — mint azt eleinte hitték — egy hegységbe ütközött. A szakértői jelentést Caranfil légügyi alminiszter tanulmányozza át mihelyt Párisból haza érkezik.

— Öncsonkítókat leplezték le Budapesten. Budapestről jelentik: Az országos társadalombiztosító intézet vezérigazgatósága hetekkel ezelőtt feljelentést tett a 10kapitányságon, hogy az ellenőrzési osztálynak adatai szerint gyanúsán fel szaporodtak a balesetek. Több detektív munkáruhába öltözve nyomozni kezdett és megállapították, hogy valóságos öncsonkító szervezet működik Ujpesten. A táppénztári családok szervezték a detektíveket is, akik alávetették magukat az öncsonkításnak. Körishogárport raktak a kezükre, amelytől hólyagok keletkeztek, hamis orvosi bizonyítványt adtak nekik, mellyel a táppénztárhoz küldték őket. Megállapították, hogy három uipesti asszony vezetője a szervezőknek, akik súlyos összegekkel károsították meg a táppénztárt, a rendőrség a három asszonyt és igen sok munkást letartóztatott.

— Megtalálták Dréhr Imre titkos feljegyzéseit. Budapestről jelentik: Dréhr Imre halála előtt olyan kijelentéseket tett, hogy feljegyzéseket készített az ügyéről, amely feljegyzések tartalmazták azokat az adatokat, amelyeket a bíróságnak nem mondhatott el. Hir szerint ma megtalálták ezeket a feljegyzéseket a lakásán. Gaál Jenő dr. a védője kijelentette, hogy a feljegyzések tartalmáról egyelőre nem nyilatkozhatik, mert ez az újrafelvételi per anyaga.

— Az aradi Magyar Párt gazdasági tanfolyamai a megyében. Mint mindenkor, úgy most is — nem kímélve költséget és fáradságot — az aradi Magyar párt ingyenes gazdasági előadásokkal igyekezett szellemi segítségére sietni a megyei gazdatársadalomnak. A megye nagyobb községeiben, u. m.: Chisineu-Crisen, Buteniban, Adean és Zerinden tartotta szakelőadásait Bodor Kálmán salaj-megyei gazdasági szakértő, akinek már eddig is több írása jelent meg. Lebilincselő előadása napról-napra több hallgatót vonzott, akik nem törődve azzal, hogy — a helyi viszonyokhoz mérten — a szabad ég alatt kellett az előadásokat megtartani, minden előadáson teljes számban jelentek meg. Sajnálattal kell megemlítenünk, hogy Bodor Kálmán nem tudta a maga elé tűzött munkát befejezni, mivel a kedvezőtlen időjárás folytán megbetegedett és így turnéját félbe kellett szakítania. Felgyógyulása után folytatja útját Jarmata Neagra, Zerind, Satul-Nou felé, ahol fentemlített előadásával igyekszik segítségére a gazdatársadalomnak.

— Arad egyik előkelő posztónagyváruháza a Duca-uccából a közeli napokban a város főterére, a Fischer Eliz-palotába költözik. A Wiesel-óég már évek óta valóban jó hírnevet szerzett magának a vásárlóközönség körében jó és tartós áruival és szolid, olcsó áráival. A cég mindenkor szem előtt tartotta, hogy a jelenlegi viszonyok között a ruha valóságos vagyona, amelyet évekre készített magának az ember és ezért ez az elgondolás vezetett a legjobb, legtartósabb minőségű árukat a lehető legolcsóbb áron a legszélesebb rétegekhez eljuttatni. Ezt az elgondolást fokozott mértékben sikerül megvalósítani most, amikor a Duca-ucca 14. szám alatti helyiségében olcsó kiállítás rendez, amely iránt a közönség körében óriási érdeklődés nyilvánul meg.

— Turisták közgyűlése. A Societatea Carpatica Ardeleana aradi Czáran Gyula osztálya f. é. február hó 19-én este 7 órai kezdéssel az Iparos Otthon nagytermében tartja meg évi rendes közgyűlését, melyre az összes tagok ezután is meghívotnak. Tárgysorozat: Választmányi, szakosztályi, pénztárosi, számvizsgálói jelentés. Évi költségvetés és megállapítása. Tisztújítás. Az alapszabályok értelmében minden indítvány 8 nappal a közgyűlés előtt írásban terjesztendő be. Közgyűlés után társasvacsora. Jelentkezni lehet erre Sándor Iván és társa sorsjegyirodájában kifizetve.

— Olasz művészet Budapesten. Az „Uj Idők” mai számában Kállai Ernő foglalkozik az olasz reprezentatív kiállítás műértékeivel. Számos időszaki kép, az ötletes Ceruzajegyzetek s a kedvelt, szakszerű rovatok teszik változatosabbá az „Uj Idők” mai számát. Díjtalan mutatványszámot bárkinek szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-ut 16. Előfizetési ára negyedévre 200, félévre 400 le.

— Jövő vasárnap bemutatkozik a budapesti rádió saját zenekara, amelynek működéséről, terveiről érdekes képes cikkben számol be a Rádióélet ma megjelent új száma. Illusztrált műsorral és 48 oldalnyi képpel mutatja be a lap újasábjain mindazt, ami hallgatóközönséget érdekl. A kiadóhivatal — külföldre is — szíves készséggel küld ingyen mutatványszámot.

— A „Reggel”. Budapest legkitünőbb hetilapja. Lázár Miklós briliáns újságja minden újságíró-nál kapható. A „Reggel” a magyar újságírás szenzációja. a magyar sajtó legérdekesebb, legváltozatosabb, legértelmesebb, legszórakoztatóbb vezető organuma. Lázár Miklós vezércikkei és a „Reggel” népszerű színházi, társadalmi, divat, mozi, könyvkritika, stb. rovatok az újságolvasó közönség minden rétege előtt nélkülözhetetlen olvasmányát avatják ezt az európai szinten álló magyar hetilapot. A „Reggel” ára Romániában 5 le.

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: **Dr. Dévainé Erdős Böske**

Itt a szalmakalap!

Igaz, hogy az idén nincs erős télünk, de azért minek tagadjuk, jólesnek még fejünkön a filc kalap jótékony melege. De erről sajnos le kell mondanunk, mert február elején igazán „kibeszélnék”, ha nem szalmakalapban mennénk le az utcákra. Igaz, hogy most jó lesz megbecsülni a szalmakalapot, mert majd májusban fájó szívvel fogunk a januári szalma hűvösségére gondolni a filc kalap alatt, erős izzadátságcseppeket törölgetve homlokunkról.

Egy szóval itt a szalmakalap! De még milyen! Fantasztikus! Igen, ez a leghelyesebb kifejezés: Fantasztikus. Különböző hatások folytán alakult ki, így pl.: flamand, kínai, angol, tengerészeti és lovassági hatások alatt.

Flamand hatást látunk a toronymagassága kalapokon, aminek teteje a legkülönbözőbb módon van benyomva: előlről, hátulról, oldalról. A kis karimája kétoldalt nyomul spiccben előre. A kínai kalapok viszont roppant érdekesek, akinek arca van hozzá. Ezekreppant csúcson kezdődik fent és úgy borítja be a fejet, mint egy fedő. (Lásd és ird: fedő.) Az angolos kalapokat favorizálják a legjobban, mert ez a későbbi kosztümökhöz is egész biztosan szokásos lesz. Kis masnitel, kis karimával. De a dzoketosformák sem megvetendők. Már csak egy lovat kell viselője alá elképzelnünk. A sildes sapkáknak, illetve kalapoknak nagy keletje lesz az idén. Tengerészeti hatást látunk a matröz sapkáknál. Ez teljesen lapos, karlma nélküli, hátul két leelőg szallaggal és fent a tetőn egy nagy pom-

ponnal. Ebben a kalapban boldogult gyermekkorunkra emlékezhetünk, mikor jó anyácskánk egy matrözruhával és ehhez egy matröz sapkával lepelt meg és mi hallatlan mulatságosnak találtuk, hogy a szomszédék Bubija is ugyanilyent visel. Végül meg kell emlékeznünk a szögletes fejű kalapról. Ezeknek a tetején van egy szöglet, van két szöglet, sőt több...

Az anyragnak nagyon szépek. Lakk, panama, baku, grograin selymek. Egyelőre minden fekete. Gyöngy és durva szalma, exotikusak mind. Vannak azután túll kalapok, amik teljesen a filc kalap hatását keltik.

De nem hagyja el a tavaszi divat az idén annyira felkapott körül felhajtott és arcból erősen kintülő formákat sem. Sőt a sportdivat nagyon kint tart a tiroli forma mellett.

A toll, a színes virágdísz, a szallagok maradó díszei a kalapoknak. A fátol, különösen, amíg a kiskalapok szezonja tart, nagyon divatos, de természetesen nem a sürü fátolok dominálnak.

Látunk még néhány kalapot strany díszekkel, de ez már csak napok kérdése. Ugyanisz vagyunk a selyemkalapokkal is, bár egy selyemkalap nem elveszett kiadás. Ugyanis később, nagy nyárban, nagy tollethez, nyugodtan fel lehet venni.

Azt hisszük, elég választékot adunk a kalapvásárlás előtt álló hölgyeknek. Az abesszin hatást, ami — reméljük, nem hagy magára sokat várni...

Divatposta

ERZSIKE. Fekete szövetruháját díszítse pirossal. MÉR PEDIG vegyen egy széles piros antilopövet, a gallérját fogja össze érdekes piros tüvel és esetleg egy széles piros karkötőt vegyen hozzá. Piros alapu muszlin zsebkendővel is viselheti. Üdvözlét.

MAGYAR ASSZONY. Most már ne csinál tasselon fekete ruhát, hanem valami színeset. Sötétkéket ajánlok a legjobban, vagy pedig, ha jól áll, téglaszint, amit jumperesre csináltasson meg, vagy pedig robemanteunak, ami roppant divatos lesz tavaszra. Üdvözlét.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére: Budapest, Teréz-körút 35., küldjék.

Hasznos tudnivalók

FEJFAJASZAL jól bevált recept, hogy a kézfejet, úgyhogy az ütőér is beleérjen, hideg vízzel telt tálban áztatjuk kb. 5 percig. Ezt ismételtük, mindig friss vízzel, 15—20 perces időközben.

NATHAT ugyancsak egy régi, kipróbált recepttel lehet házilag gyógyítani. Vegyünk e célra egy fazekat, azt forró vízzel töltjük meg, majd egy kis porrá tört kámfort tegyük bele. Most a fazék jóról hajtva szivjart be csukott szájjal a kámför gőzét.

CITROMOT nagyon sokáig el tudunk tartani, ha egy nagy köedényben tartjuk és sóval alaposan meghintjük. De ugyis eltartható, ha bő vízbe tesszük el, de a vizet minden másodnap leöntjük róla és fontos körülmény, hogy mindig ugyanolyan hőfoknál kell tartani.

FEKETE túllt és fekete csipkét szalmiákos vízben, vagy tejben kell kimosni. Ezáltal nem veszi el a fényt.

Modern könyvkötés

Üzleti könyvek

Raszterek

Dobozok

olcsón, gyorsan és pontosan készülnek

DAVIDOVITS könyvkötészet

és vonalozó intézetében Arad,
Bulv. Regina Maria 24. (Herman-udvar)

Nyalánkságok

RUMOS POGACSA TEAHOZ. 18 deka lisztet, 10 deka cukrot, 5 deka írósvajtot, két kávéskanál rumot, fél kávéskanál szóda bikarbónát egy tojás sárgájával összegyurunk. 3—4 óráig pihentetjük, utána kávéskanálra kinyújtjuk, kis kerek formára kiszurjuk. Tetejét reszelővel megnyomjuk, tojásfehérjével megkenjük. Gyenge tűznél világos színűre festjük.

SAJTOS FANK. Lásbasban 2 és fél deci tejet és 8 deka vajot megfőzünk, 16 deka finom lisztet beleadunk, addig keverjük tűzön, míg a sima tészta már elválik a kanálról. A tésztát kihütjük és lassanként 3 egész tojást, sőt és 12 deka pármal sajtot vegyítünk bele. Vajjal kikent tepsibe diónagyosságú darabokat rakunk a tésztából, habart tojással bekenjük és megsütjük, azután reszelt sajttal meghintjük. Teához hidegen, vagy melegen adható.

CITROM KENYÉRKÉK. 28 deka cukrot 3 tojás habjával elkeverünk, 18 deka lisztet, 2 citrom finomra vágott, vagy reszelt héját adunk hozzá, a tésztát kinyújtjuk, kiszaggatjuk, ostyára rakjuk és lassan kisütjük.

DATOLYA PUSZERLIK. Három tojás kemény habjához keverünk 15 deka porcukrot, 10 deka hámozott, metélre vágott mandulát és 18 deka vékony szálakra vágott datolyát. A tepsibe kis golyókat formálunk belőle és langyos sütőben megsáritjuk.

VANILIAS KIFLI. 15 deka lisztet, 15 deka őrölt megabált mandulát, 15 deka vajot, 7 deka porcukrot, két tojás sárgáját és egy kis citromlevet jól összegyurunk és hideg helyen apró kifliket formálunk belőle. Lassu tűznél megsütjük. Ha szép rózsaszínű, vaniliás cukorban megforgatjuk.

Szeplős, pattanásos,

májtoltos, mltesserés
arcát hozassa rendbe

PILISINE kozmetikai salonban,

Bulev. Regina Maria 17. (Rétly-ház.)

Tanítványok kiképzése!

Farmacist neproprietar

se caută ca subrepresentant local, cu depozit în consignatie pentru produse farmaceutice, bine introdus în oraşul Arad.

Oferte detaliate la **RUDOLF MOSSE S. A.,** Bucureşti I, Bdul Brătianu 22, sub: „Farmacist neproprietar“.

Színház - Művészet

A Kölcsey Egyesület a ma délutáni irodalmi előadására

különös szeretettel hívja a Kulturpalotába a magyar társadalmat. Emlékét idézi halála második évfordulóján Móra Ferencnek, aki írásaiban és munkás életének minden megnyilvánulásában ideálisan nemes kifejezője volt mindannak, ami a magyar nép lelkében igaz emberi. **Jakab Géza** és **S. Varga Zsuzsa** írásai fognak erről tanúságot tenni. Az írás és az élő szó művészetével fogják tartalmában teljessé tenni a kegyeletes emlékezés szépségét. **Pataky Sándor**, aki bepillantást enged a festőművészet alkotó misztériumába és a timisoarai költőasszony **Illésné Sas Jolán**, aki néhány versében kitarja egy gazdag női léleknek mélységeit. Nemes művészi élmény lesz, amit a katolikus liceum festőművész tanára: **Hajós Imre** a Kölcsey-Egyesületben más többször előadott a felségével **Gábor Györgyikével** fog a Móra-ünnepen adni Mozart, Gounod és Verdi operaduetteiből. A művészpár szép duettjét tökéletes harmas összhanggá fogja tenni **Nagy Aranka** zene-tanár második félévi igazolványa az 5 órákor kezdődő előadásra a belépőjegy. Kapható az előadás előtt a pénztárnál.

Sandu Albu hangversenye a Kulturpalotában

Az idei szezon első és talán egyetlen hangversenyére február 18-ikán nyílnak meg a Kulturpalota kapui. A román zeneművészet egyik legkiválóbb és külföldi viszonylatban is elismert, előkelő névnek örvendő képviselője: **Sandu Albu** hegedűművész, a bucuresti-i Zeneakadémia tanára tartja egyetlen estélyét első ardeali körútja során.

Sandu Albu alig egy esztendeje tért vissza Amerikából, ahol osztatlan sikert aratott. Az ottani sajtó a legnagyobb elragadtatás hangján irt művészetéről. Amerikából hazatérve bejárta és meghódította az európai nagy zenei gócpontokat is. A sajtókritikák megemlékeztek arról is, hogy **Sandu Albu** két világhírű mestert: **Sevcsiknek** és **Ondricseknek** nevelése. Hangversenyek kikristályosodott művészettel, vagyont érő valódi „Guarnierius”-on csendülnek fel a melódiák.

Arad zeneértő közönsége érthető érdeklődéssel várja a brasovi származású kiváló hegedűművész hangversenyét.

Diodore Dure képiállítása

Érdekes képiállítás nyílt meg a Kulturpalota kiállításai termében. **Diodore Dure**, a bánáti származású festőművész állította ki csodálatos látványú pasztelleit és érdekes vonatkozású karrikatúráit. Az akvarellek csodálatos színezése, a kidolgozás különös gondossága és aprólékossága adják meg **Diodore Dure** képeinek jellemző sajátosságát. A finom tónusú tükörképek hangulata, a csendéletek természetből plasztikája érdekes ellentétet képez a mindig találó, maró szatirájú karrikatúrákkal. Bucuresti közéleti nagyságai, a bel- és külpolitikai élet vezéralakjai mind megtalálhatók a kiállításon egy-egy szellemes karrikatúrában. Öfelségéről a királyról készült karrikatúrája olyan sikerült munka, hogy elismerő dicséretet és kitüntetést is kapott érte. **Diodore Dure** képeinek egyéni művészet, mely a való élet mozgalmasságát és sokszor alig méltatott szépségeit állítja élénk, nagy technikára és elmélyedő művészre vallanak.

A kiállítás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

SANDU ALBU hegedűművész egyetlen hangversenye

febr. 12-én este 9 órakor a Kulturpalotában. Jegyek elővételben Sándor Ferenc könyvkereskedésében kaphatók.

Gróf Eszterházy Vera tragédiája

Hogyan lett a bécsi börtön lakója a régi Monarchia milliemes mágnáscsaládjának tagja, a Hét Vár uránéje

Bécsből jelentik, hogy gróf Eszterházy Verát család és váltóhamisítás bűntette miatt előzetes letartóztatásba helyezték és a bécsi Szürke Ház rabkórházának zártosztályára szállították. Azóta a vizsgálat már megállapította, hogy Eszterházy Vera grófnő a bűncselekményeket részben kétségbeejtő nyomorban, részben pedig a filmművészet iránt érzett szimpátiájából követte el.

Eszterházy Vera grófnő a régi monarchia egyik legelőkelőbb és leggazdagabb arisztokrata családjából származik. Édesapja, Eszterházy Mihály gróf, valóságos belső titkos tanácsos és a főrendiház örökös tagja, Galánta, Tallós, Hódi, Taksony, Felsőszeli, Felsőjattó és Marktberg ura volt és Eszterházy Vera édesanyja, Antónia grófnő, maga is Eszterházy-leány, közeli rokonságban állott a herceg Eszterházyakkal, akiknek legidősebb tagja, Eszterházy Pál, Vera grófnő nagybátyja, most az egyik feljelentő.

Furcsa eset egy lovastiszttel

A negyvenhat éves Eszterházy Vera nem ment férjhez. Ott nevelkedett Mihály grófnak, a Hét Vár urának tallósi kastélyában, hugával, May grófnővel, Pálffy-Daun gróf későbbi feleségével. Még nem volt Vera grófnő 18 éves, amikor az első udvari bálon részt vett. A csodálatosan szép, életvidám, feltűnően művelt grófkisasszonyt az udvarlók egész serege vette körül, de Vera grófnő a legelőkelőbb és leggazdagabb kéréit is visszautasította. Nagyvilági életet élt, amelyet azonban egy akkoriban kinos társasági botrány zavart meg.

A grófnő megismerkedett Bécsben báró P. német lovastiszttel. A barátságból szerelem lett. Vera grófnő egy ízben a Semmering-re utazott, ahová a német lovastiszt is elkísérte. Már egy hét óta tartózkodott a szerelmespár a Semmering egyik előkelő szállójában, amikor Vera grófnő észrevette, hogy 14 éves kora óta vezetett naplója hálószobájának szekrényéből eltűnt.

A naplóban olyan leírások voltak, amelyek nem kerülhettek idegen ember kezébe.

Vera grófnő minden lépését, minden titkos gondolatát ebbe a vörös selyembe kötött kis könyvbe írta be. A naplóval együtt azonban eltűnt báró P. német lovastiszt is. Nem utazott messzire. Felkereste a grófnő apját és hatalmas összeget kért a napló visszaszolgáltatása fejében. Kijelentette,

ha a pénzt egy órán belül nem kapja meg, a naplót nyilvánosságra hozza és az egész világ Vera grófnő intim dolgairól fog beszélni.

Eszterházy Mihály gróf még csak akadozni sem próbált, hanem zsarolás miatt feljelentette a német lovastisztet, akit a bécsi rendőrség le is tartóztatott és később a törvényszék négyhónapi fogházra ítélte.

Zsarolók bandájában

Az ügynek azonban így is kellemetlen következményei lettek Vera grófnő további életét illetően. Édesanyja nem szívesen látta odahaza, az arisztokrácia megszakitotta vele az érintkezést, rokonai tudni sem akartak róla. Vera grófnő utazott, élt, szórakozott...

Jött a háború, majd az impériumváltozás. Eszterházy Mihály gróf elszegényedett és a Hét Vár büszke ura Pozsonyba költözött, ahol szerényen élte tovább napjait. Vera grófnő eladósodva, de még mindig a legelőkelőbb bécsi

szállóban tartott lakosztályt, csak az éjszakai órákban fordult meg az alvilág kültekli kávéházaiban, ahol uzsorások és zsarolók bandája várta a mindig újabb és újabb pénzt kérő Vera grófnőt. Váltói közkezen forogtak, nagy összegekről kiállított „bon“-jait értéken alul árusították az uzsorások. A részlethiének és beugrató ügynökök hada azonban gondoskodott arról, hogy Eszterházy Vera grófnőnek még az utolsó évben is hitelezzenek. Az árukat a grófnő kezébe sem vette, az ügynök lakásából egyenesen a zálogházba kerültek.

Hat hónappal ezelőtt már a harmadrendű bécsi szállót sem tudta fizetni és a negyedrendű szálloda, ahova a Hét Vár uránéje beköltözött, 370 schilling tartozás után nem volt hajlandó több hitelt nyújtani. Egy közeli rokona, aki még nemrég tekintélyes összeget fizetett ki helyette csak azért, hogy ne kerüljön a börtönbe, nem válaszolt többé Vera grófnő leveleire. Pedig Eszterházy Vera őszintén megírta neki, ha nem segít rajta újból, az ügyvédek letartóztatják.

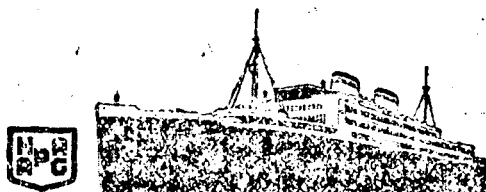
Gyilkosok és tolvajok között

Egy bécsi filmtársaságnak adott négy darab, ezer schillingre kiállított váltót Eszterházy Vera. A váltók ellenértékét nem kapta kézhez, a filmtársaságot akarta finanszírozni, hogy a filmben, amelyet a társaság készít, főszerepet játszhasson. A váltók alatt Eszterházy Pál herceg neve szerepelt, de

Eszterházy herceg a filmtársaság megbízottjának kijelentette, hogy a váltók alá huga, Vera grófnő, hamisította a nevet.

Nem fizet érte, nem érdekl, ha le is tartóztatják rokonát. A filmtársaság, amely a váltókat elhelyezte, kénytelen volt feljelentést tenni a grófnő ellen. Még a vizsgálóbíró előtt is hangoztatta Vera grófnő, hogy Eszterházy Pál herceg nem engedi meg, hogy Eszterházy Mihály volt főrend leánya, a Hét Vár hajdani ura a bécsi Szürke Házban gyilkosok és tolvajok között üljön, de a törvényszék már hivatalból folytatta a vizsgálatot és nem érdekelte, hogy fizet-e herceg Eszterházy vagy megtadja hugát?

A célajtó becsapódott a grófnő mögött.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

1936. tavaszától kezdve magyar és német anyanyelvű földművelő-családok ismét utazhatnak

Kanadába

A beutazási feltételekről közelebbi felvilágosításokat ad;

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képvisellete: 461

KÜNSTLER

Vízum- és Utazási Iroda

Arad, Bul. Reg. Maria 24. — Telefon 86.

Következett a rabkórház, amelynek egyik zárt szobájában súlyos idegösszeomlással várja sorsát a régi monarchia valaha egyik leggazdagabb és legelőkelőbb arisztokrata uránéje, a negyvenhat éves Eszterházy Vera grófnő, aki udvari bálakon táncolt és még nem is olyan régen titkárával és társalkodónőjével a legpazarabb lakosztályokat bérelte a szállodákban.

A siker útja

Most száz éve született Andrew Carnegie, aki igazán hivatott arra, hogy az emberiségnek útmutatást adjon arra, hogy lehessen és kelljen a siker után járnia. Hiszen ez a skót kverek egyszerű kisvárosi takács fiának született s karrierjét, mint táviratkihordó kezdte meg. De aztán vasakarattal, magánuton addig képezte magát, amíg távirátostízté, majd vasúti titkárrá lett. Hálókocsi-részvényekkel kezdett spekulálni, majd acélgyáros lett s végül, mint Amerika egyik leggazdagabb embere halt meg. Halála előtt azonban óriási vagyona legnagyobb részét közcélokra hagyományozta.

Nos, Carnegienek egyik gyakran ismételt jelszava ez volt:

— *Vegyetek elő két egyforma munkakedvű és egyforma intelligenciájú embert s meglassátok, kettejük közül mindig az fog a másik fölött diadalmaskodni, aki több irányban művelte ki magát...*

Ezt a több irányban való kiművelődést pedig sehol és semmi módon nem szerezhett meg az ember könnyebben és gyorsabban, mint egy jó lexikon segítségével...

Általánosan elismert dolog, — s ma már mindenütt erre a lexikontípusra térnek át a világ legismertebb lexikonkiadói, — hogy az öt-hat kötetes lexikon az a forma, amely legjobban kielégíti a mai olvasót, úgy alaposág, mint az információszerezés gyorsasága szempontjából. Ezt az új típust követi a Dante és Pantheon könyvkiadó kiadásában most meginduló magyar standardmunka, az Új Lexikon is, amely hat kötetben teljes. Ez az Új Lexikon nem aprózza szét sokszáz ezer címszóban az anyagot, úgy, hogy az olvasónak nem kell fáradságos munkával keresgélnie az együvé tartozó dolgokat, a folytonos ide-odaútalásokon nem kell bosszankodnia. Nagyobb összefoglaló cikkei mondanak el mindent, a Ma embere nézőpontjából érdeklő bíró dologról minden fontos tudnivalót. A hat kötet 4000 oldalának 500.000 sorában nincs egyetlen helye, fölösleges szó, mert a szakavatott munkatársaknak (akik között a magyar tudományos világnak szinte minden számottevő neve képviselve van) légiója a legnagyobb precízióra törekszik. Ezenfelül azonban páratlan ereje ennek az Új Lexikonnak az is, hogy a tudnivalók tetemes részét könnyen áttekinthető táblázatokba és grafikonokba öntötte át a szerkesztőség. Ezek a grafikonok a modern ember számára azt jelentik, amit a középkor embere számára a falrafestett „Szegények bibliája”: könnyű, gyors, könnyen megjegyezhető vizuális tájékozódást az élet legnagyobb problémái felől, egy-egy ilyen könnyen áttekinthető táblázat nagyobb tanulságot rejt magában, mint sokszáz oldalas nehéz szöveg s amellet könnyebben is megjegyezhető.

A hat kötetes Új Lexikon még azok számára is fontos, akiknek már van egy régi kiadása nagylexikonuk, mert hiszen nincs nap, amely ne hozna tömegnyi új fogalmat, új problémát az olvasó elébe. Már pedig az Új Lexikon az új címszavak garmadáját ismerteti s bizonyos fokig a Holnap felmerülhető kérdéseibe is belevilágít, akár a világpolitika, akár a gazdasági fejlődés, akár a természettudományos ismeretek terén, szóval minden olyan területen, ahol az adott törvényszerűségek alapján bizonyos mértékben lehet a jövőre is következtetni.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

„Pénzünk értékének és külföldi árfolyamának megvédése volt tavaly a legfőbb célunk“

— írja a Jegybank 1935. évi jelentésében

„Teljesen aranyalapra fogjuk helyezni a leit.“ A múlt évben 500 millió lei értékű arannyal szaporodott a bankjegyfedezet

A hivatalos lap legutóbbi számában jelent meg a Banca Nationala 1935. évi működéséről szóló kimerítő jelentés, amelynek első része a külkereskedelmi és devizasabályokkal foglalkozik. A beszámoló második része tartalmazza a Jegybank pénzügyi politikájáról szóló fejezeteket, amelyekből az alábbi fontos részeket közöljük:

— Pénzügyi politikánk legfőbb iránya a lei értékének és árfolyamának megvédésére irányult, — írja a Banca Nationala igazgatósága. — Devizakereskedelmi és külkereskedelmi rendszerünk, a külfölddel kötött összes fizetési egyezményeink ezt a célt szolgálták.

Mindenáron meg kellett akadályozni a pénzünk értéke és stabil árfolyama ellen a külföldön folytatott támadó akciók sikerét és ez a védelmi harc a viszonyokhoz képest megfelelő eredménnyel is járt.

Az 1935. április 15-iki pénzügyi törvénnyel lehetővé vált, hogy a külföldieknek nálunk lévő követeléseit itt felhasználhassák és ez által részben mobilizálódtak a belföldön zárolt lei-követelések. Sikerral járt az az akciónk is, hogy a régi kereskedelmi tartozások fizetési határidőit minél hosszabbra toltuk ki és hogy e célra összes exportunknak csak 5 százalékát fizessük devizákban.

— Megnyugvással állapítjuk meg — folytatja a beszámoló, — hogy az állami költségvetés kiegyensúlyozódott, ami ugyancsak elsőrendűen fontos a lei értékállandóságának

szempontjából. Az 1935. évben mindent elkövettünk az immobilá váló pénzügyi eszközök számlálására végett.

— Örömmel mutatunk rá arra, hogy pénzünk aranyfedezete a múlt év folyamán számottevően emelkedett, mert egy év alatt 493 millió lei értékű arannyal szaporodott aranykészletünk. Ezt kizárólag a belföldi bányákban termelt aranyból kaptuk, a bányák legnagyobb részét üzletileg rentabilissá tettük és az állami támogatással sikerült az aranytermelést fokozni. Minden reményünk megvan tehát, hogy pénzünk teljesen arany alapra helyezhető és hogy megvalósítsuk a készülő kezességet, ami azt jelenti, hogy a papir-leit kívánságra a Jegybank bármikor teljes összegig aranyra cseréli be, éppúgy, mint a világháború előtt volt.

— Beszámolunk még arról is, hogy 1935. február 23. és 1935. december 20-ikán megszavazott két törvény alapján, a váltópénzek összege 4 milliárd 820 millió lei lesz. Az aprópénz rendszer, amely mostanig kissé zavaros volt, megváltozik és biztosabb alapra helyeződik. A váltópénz rendszer meghagyja a régi fémpénzeket, de azokat kiegészíti 50 leies és 250 leies érmékkel, amelyeket az állami pénzverde állított elő december 20. óta és ezek a váltópénzek legközelebb forgalomba kerülnek, — ezzel fejezi be jelentését a Banca Nationala igazgatósága.

A Gyáriparosok Országos Szövetségének kongresszusa szükségesnek tartja a külföldi tőkével való együttműködést

A különböző ipari vonatkozású törvényeket és rendeleteket egyetlen új törvénybe kell összefoglalni — „Szűnjenek meg a protekcionált vállalatok nagy kedvezményei“ — mondta Busilla igazgató-mérnök

Amint már jelentettük, a Gyáriparosok Országos Szövetsége (UGIR) néhány nappal ezelőtt nyitotta meg országos kongresszusát, amelyen Teodorescu volt miniszter elnökölt és megjelentek az országos gyűlésen úgy a kormány, mint az összes számottevő belföldi iparvállalatok képviselői.

A kongresszust tegnap fejezték be és rendkívül fontos javaslatokat fogadtak el, amelyeket terjedelmes memorandumba foglalva nyújtanak át az illetékes minisztereknek, akiktől a nagyhorderejű kívánságok sürgős teljesítését kéri.

A kongresszus utolsó előtti napján nagy érdeklődés közepette szólt fel Busilla mérnök, a romániai villamosenergia-igazgatója, ez a nemzetközi vonatkozásokban is elismert műegyetemi tanár, akinek fontos javaslati országos feltűnést szoktak kelteni.

Busilla igazgató megállapította, hogy teljesen új iparpolitikára van szüksége az országnak, el kell tüntetni egyes protekcionált vállalatok privilégiumait és az összes ipari vonatkozású törvényeket, törvényrendeleteket egyetlen új, nagy törvénykönyvbe kell összefoglalni.

Új iparpolitikánk célul tűzze ki az általa és az energiaforrások értékeinek felhasználását és pedig a legkedvezőbb feltételek mellett.

— Ugy a nemzet, mint az idegen tőke számára meg kell teremteni a régen várt biztonságot, mert csak így remélhetjük, hogy a külföldi tőke ismét beözönlik hozzánk és részt vesz országunk gazdasági fellendítésének nagy munkájában. Biztosítani kell az idegen tőkét a meglepetések és a váratlan veszteségektől.

Meg kell szüntetni az addigi nagy kivételeket, kedvezményeket akár a romániai, akár az idegen

tőkével alapított vállalatok javára szolgálnak is azok.

Mindenben egyenlő elbánást kérünk és ha már kedvezményeket adunk, úgy az egész ipar kapja meg azokat, természetesen a legpontosabb meghatározásokkal, szabályokkal, amelyeket nem szabad folyton megváltoztatni.

Az állam ne rakjon túl nagy terheket az iparra és az államnak ne legyen más szerepe, mint a termelés racionalizálása, elősegítése a termékek jó értékesítésének; odahasson, hogy az előállítás költsége csökkenjenek, mert csak így építhetjük fel a belföldi ipart a válságok viharaival dacoló erős alapokon.

— Aki nem nyújtja be adóvallomását, az nem fellebbezheti meg kivetett adóját. Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság kívánságára lapunk tegnapi számában közöltük, hogy február 20-ig kötelesek adóvallomási ívet benyújtani mindazok, akiket a pénzügyminisztérium legutóbbi rendelete felsorolt: az ingatlanulajdonosok, a fixfizetéstiek s az 1934. ben megadóztatott patenta fixások kivételével minden adókatagóriába tartozó jövedelmi adófizetők. A háztulajdonosoknak is be kell nyújtani a lakóikról szóló jegyzéket; a részvénytársaságok április 30-ig tesznek adóvallomást. Ezt az utasítást azzal egészítjük ki, hogy a pénzügyminiszteri rendelet értelmében nem élhetnek fellebbezési jogokkal azok, akik nem adtak be adóvallomást. Akinek adóját a múlt évről vezetik át, (mert esetleg nem tett adóvallomást) az elesik a fellebbezési jogától. Így tehát az adózónak nagy érdeke, hogy vallomási ívet nyújtson be és pedig február 20-ig, mert ezt a határidőt a pénzügyminisztérium semmiesetre sem hosszabbítja meg.

Pénzügyminiszteri felügyelők ellenőrzik Aradon az alkalmazotti adók beszedését

Az utóbbi napokban az aradi behajtási pénzügyigazgatóságon vizsgálatot folytatott Sterian Popescu pénzügyminiszteri speciális felügyelő, akit azzal a megbízással küldtek ide, hogy állapítsa meg: vannak-e olyan nagyvállalatok, vagy egyszerű munkaadók, akik az alkalmazottjaik fizetéséből levont úgynevezett „fixfizetéses“ adót nem szolgáltatták be az adóhivatalhoz.

Tudvalevőleg az adótörvény alapján az összes alkalmazotti egyenesadót, valamint a pótdót (superkvótát), munkakamarai és betegsegélyző-pénztári adókat levonják a fizetésekből, munkabérekből és azokat az adóhivatalokhoz, illetve a törvényekben megjelölt pénztárakhoz kell beszedeltetni.

A pénzügyigazgatóság már többször figyelmeztette a vállalatokat, cégtulajdonosokat, hogy minden hónapban pontosan szolgáltassák be a levont adókat, illetékeket, azonban az aradi pénzügyi adminisztráció területén is vannak olyan vállalatok, amelyek nem tesznek eleget ennek a felhívásnak.

A pénzügyminisztérium az utolsó évnegyedben sokkal szigorúbban ellenőriztetni ennek az adónak befizetését is és ezért speciális felügyelőket küldött az összes pénzügyigazgatóságokhoz.

Az inspektorok a legpontosabban átvizsgálják az alkalmazotti névjegyzékeket és sorra ellenőrzik az adók befizetését.

Sterian Popescu inspektor szombaton befejezte Aradon ezt az ellenőrzést, de már kedden másik felügyelő érkezik a pénzügyminisztériumból és úgy ennek, mint a többi adónemeknek behajtását alaposan ellenőrizni fogja.

Az aradi pénzügyi hatóság vezetői erre a körülményre felhívják az összes munkaadók figyelmét és azt is közlik, hogy a törvény sikkasztásnak minősíti azt, ha a cégtulajdonos nem fizeti be az alkalmazottjától levont adót, tehát a büntető bíróság elé utalják az ilyen eseteket; ezenkívül a levont, de be nem szolgáltatott alkalmazotti adó háromszorosát is meg kell fizetni büntetésképpen.

— Anglia érdekes kiegyezési ajánlata a román-angol fizetési differenciák elintézésére végett. Bucarestből jelentik: Most került nyilvánosságra, hogy a Bucarestből Londonba visszautazott angol pénzügyi delegáció az angol kormány megbízásából az alábbi fizetési feltételek elfogadását kérte Romániától: Az Angliával szemben fennálló régi kereskedelmi tartozások törlesztésére az exportból befolyó erős devizák 18 százalékát, az Angliában levő erősenkötvények fizetésére a devizák 16 százalékát kellene átutalni, ezenkívül a Banca Nationala-nak 5 százalékos kvóta maradna az exportdevizákból. Az angolok által hozzánk szállítandó folyó áruimport fizetésére a devizák 66 százalékát fordítandó, amiből 44 százalék a romániai magánvásárlók vételére, 7 százalék az állami vásárlásokra, 15 százalék pedig a petroleumiipar számára szükséges gépek és más műszaki cikkek vételárának kifizetésére szolgálna. A bucaresti román tárgyaló bizottság e feltételeket nem tartotta elfogadhatónak és ezért függesztették fel a tárgyalásokat.

— Eladott aradi ingatlanok. A Banca Ardeleana și Cassa de Economii S. A. R. Cluj, Suc. Arad eladta a Str. Bratianu 5. számú házat 600.000 leiert Kerpel Izidor és nejének. Zimmermann Iánosné eladta a Str. Ghica Vodă 10—11. számú házat 160.000 leiert Luger Miklós és nejének. — Gelegony Ferenc és neje eladták a Mos Anun-uccai házukat 160.000 leiert Cibula Imrénének. — Illés Lajos eladta a Birkás-dűllőbeli 306 □-öles telkét 15.000 leiert Petit Róbertnek. — Szelezsán Latinka eladta a Str. Hatmanul Arbore-n levő 200 □-öles telek fele jutalékát 9000 leiert Curetlan Ioannak. — Lascu Gavril és neje eladták a Str. Abatorului 42. számú 143 □-öles telket 15.000 leiert Basch Ferencnek.

Szokatlanul érdekes adatok a most megkötött román—görög pénzügyi szerződésben

Görög bónokat is használnak az export-importnál.

Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, a Görögországgal szemben fennálló többszáz millió lei és dragma követelésünket a görög kormány még a múlt évben zárta és emiatt megszaktak a román—görög kereskedelmi összeköttetés.

Hosszu vajadás után tegnap megegyeztek a tárgyaló felek és új szerződéseket kötöttek, amelyekről az alábbi érdekes adatokat közlik: A Romániának Görögországgal szemben fennálló tartozásából a bucuresti-i kormány kifizeti az árát azoknak az ingatlanoknak, amelyeket a Romániában lakó görög állampolgároktól sajátítottak ki.

Ami ezen ingatlanok árának kifizetéséből még fennmarad, azt turisztikára, a görög követség és konzulátus személyzetének és az itt élő egyetemi hallgatóknak fizetik ki devizákban, (nem kliring-

ben). Az általunk Görögországba exportált petroleum árának felét erős és szabad devizákban, felét pedig abból a speciális számlából fizeti meg Görögország, amely a neki Németországból járó követelési összeget tartalmazza. A petroleum árának felét tehát Görögország helyett Németország fizeti meg nekünk. A többi exportárak fizetése így történik: 35—90 százalékig szabad devizát kapunk, a többi vételár fejében pedig a Görögország által kibocsájtandó bónokat kapnak. szállítóink; ezek a bónok forgalomba hozhatók és mi is ezekkel fizethetjük a Görögországból bejövő áruk egy részét. Speciálisan bubaexportunk 90 százalékért erős szabad devizával fizet Görögország és 10 százalékát bónban kapjuk. A fűrészaruk 80 százalékért szabad devizát, 20 százalékért bónban kapunk. Az új szerződéseket szombaton írták alá Bucurestiben.

Hogyan lesz bableves az „Ezüst kanálból?”

Látogatás a Galsworthy népkonyhán, ahol a világhírű angol író magyarországi jövedelméből naponta 330 ember kap enni.

Budapest. Milyen leves van? Kérdezi a szűkrezsugorodott pillantású, választékos rongyokba öltözött, huszonötéves körüli fiatal ember a kapun kifelé tartóktól.

— Bableves! — kapja egyszerre többfelől is a felvilágosítást.

Bableves. Nagy, kék és piros csupokban viszik a forró, sárga, jóillatú levest. Viszik és tisztelget érdemlő önfegyelmel, nem nyulnak hozzá, nem kóstolják meg. Hazaviszik a családnak.

Férfiak, asszonyok vegyesen vannak itt — igen számosan. Legtöbbjük adagja megkaptával azonnal elsiet, de a hosszú udvar még így is zsúfolt azokkal, akik itt fogyasztják el ebédjüket. Az aprószemű fiatal ember is ezek közé tartozik, tányépróttól konzervdobozából elmerülten szürcsöli levest, sőt ruhájának zsebremelekedtető mélyedéséből még falatnyi kenyérhéját is kotor elő hozzá.

Népkonyha ez, jó néhány hasonló van ilyen Budapesten. Kis papírtábla tudatja, hogy itt mindenki, aki csak jelentkezik kaphat levest. Kétszer naponta van levesosztás: délelőtt tizenegykor és délután ötkor. A köves udvarra nyíló konyhában, a nagyiútnál álló fehérkötényes fiatal nő naponta 330 adag levest oszt ki a szegények között.

Miből?

Igen, ez az a pont, amelyre válaszolva, talán felmentést kapunk a merészségért, hogy ily retentő-unalmasra csépett dologgal, mint amilyen a népkonyha, mégis előhozakodunk.

Mert, ha a kép: szegénynehány rongyos, roskadt ember magábamerült, megbékélt ebédelése ajkbiggyesztően sablonos is, a tény, hogy kizárólagos táplálékul szolgáló levest egy halott an-

Az olcsóság offenzívája Svájcban

Az olcsóság offenzívájának lehet nevezni azt, amit Svájc ebben az esztendőben megvalósított. A festői svájci hegyek, a kitűnő sport- és üdülési lehetőségek iránt ma már nem kell figyelmet felbreszteni. Ebben az esztendőben azonban olyan esemény történt, amely méltán felhívhatja Svájc iránt azok figyelmét is, akiket eddig Svájctól az előítélet tartott vissza, hogy Svájc — drága. Az új pauszál-tarifák ezek és ezek előtt nyitották meg az utat, olyanok előtt, akik eddig nem is gondoltak arra, hogy néhány téli hetet Svájcban tölthetnek el. Ez a pauszál-tarifa egy hetes tartózkodás esetén — mindent beleértve — 50 svájci franknál kezdődik.

Svájc vendégei egyébként általános érdeklődéssel tekintenek a közeli napokban lebonyolításra kerülő parsenn-i ski-derbi elé, amelyet február 16-ikán tartanak meg. Ez a verseny előreláthatólag számos bravuros teljesítményre ad majd alkalmat.

gol írónak köszönhetik, elgondolkoztató.

Ez az a bizonyos Galsworthy alapítvány, melyet a világhírű angol író még életében csinált ugyan, de amelyről csak halála után szerzett tudomást a közvélemény és mellyel, kívánságára, magyar nyelven megjelenő regényeinek teljes jövedelmét jótékony célra fordítják megbízottai.

„A legteljesebb csendben...” volt Galsworthy szigorú elve és soha senkinek nem beszélt komoly vagyontokat elosztató jótékonykodásairól. „A legteljesebb csendben...” Viszi tovább férje elvét Mrs. Galsworthy és lelkiismeretesen vigyáz arra, hogy a nagy író magyarországi könyvjövedelme utolsó fillérig jótékonykodásra forduljon.

Igy lesz az „Ezüst kanál”-ból bableves, így lakik jól háromszázharminc ember naponta a „Foryste Saga”-ból a Mátyás-téren...

Minderről azonban nem kell beszélni, mondja Galsworthy régi jóbarátja és most ügyeinek intézője, a tizenötéves Budapesten élő Mr. Hankinson. Nem kell beszélni róla, mert mi angolok, Galsworthy pedig különösen, nem szeretjük felcicomáználni, felsallangozni azt, ami természetes. A jótékonykodás, az adakozás minden embernek elemi kötelessége és Galsworthy adományával nem tett egyebet, mint teljesítette kötelességét.

Mr. Hankinson minden délelőtt ellátogat a népkonyhára, melynek teendőit — annak a helyiségében is van — az üdvhadseregbeliek végzik. Innen van, no meg Mr. Hankinson mély hallgatásából, hogy a legtöbb szegény az üdvhadsereg saját akciójának gondolja a levesosztást. Ezt tartja a görnyedt öregember, akivel elbeszélgetek és aki elmondja, hogy csak *ujabban* nincs keresete, 1914-ben mint földműves jól keresett. Az állástalan huszonkétéves bognár segéd is így hiszi, pedig ezek a „benfentesek” a jegytulajdonosok, ezek az állandó tagok, az irigyelt osztály. E kiváltságosok kiváltságos pozíciójukat annak köszönhetik, hogy *van lakásuk* és így nyilván tudják őket tartani, ha elmaradnak meglátogatni, ha betegek, gyógyítani...

Viszont azok, akiknek nincs lakásuk, nem kaphatnak „bérletet”, de természetesen bármikor mennek, levest kapnak.

Ijesztően soknak nincs lakása közülük. Ezeknek legnagyobb része a Teleky-téren alszik. Alaktalan cökmök, rongyok láthatók e telekiteriek hátán, spárgával odaerősítve: butorzatuk és garderoobjuk!

Kövér, alacsony asszonyra hívják fel a figyelmemet. Allítólag nem is kövér, de évek óta, minden ruhadarabot, kendőt, amit a legváltozatosabb módon összeszedett, magárazak. Teszi pedig ezt azért, mert évek óta nincs lakása. Évek óta él az uccán, férje, aki kereskedő volt, régesrég meghalt, rokonai nincsenek és bár éhezni sosem éhezett, lakásra nem tudott szert tenni — a Galsworthy-népkonyha pletykája szerint nem is akart. Allítólag úgy megszokta ezt az életet, hogy nem vágyik lakásba.

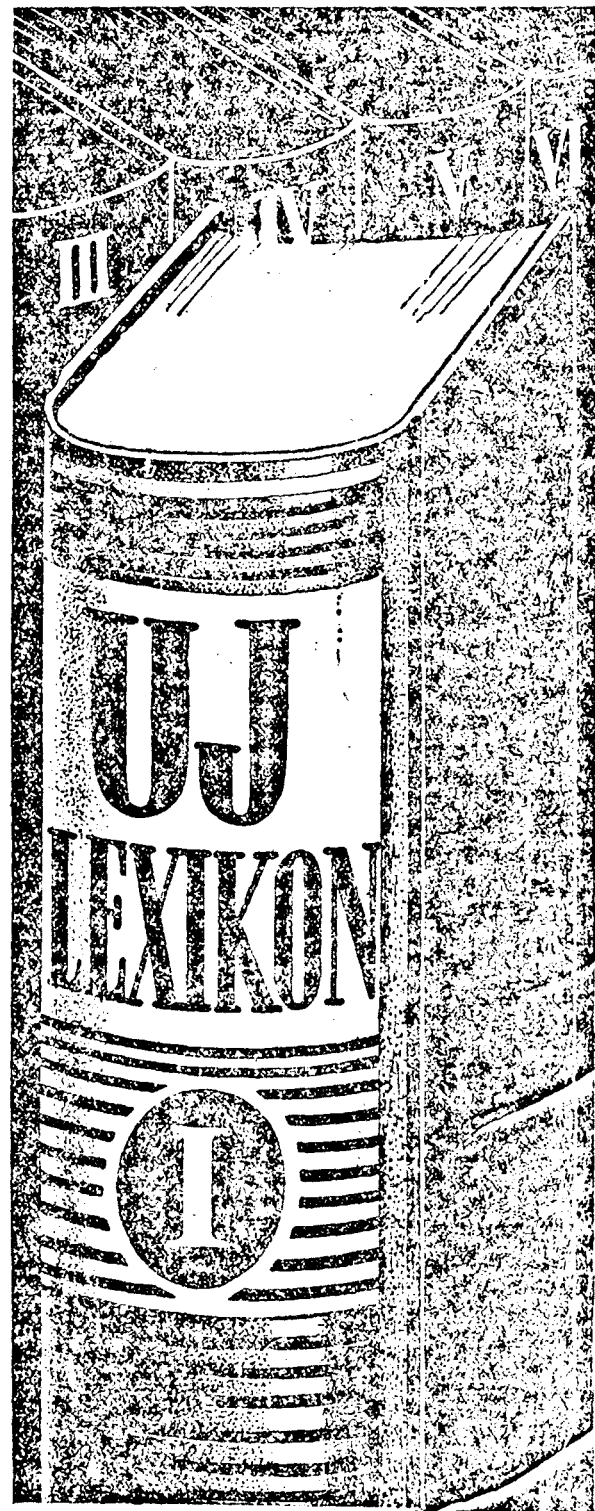
Beszélgünk. A hatvanharmadik életévébe

lépő néneke természetesen tagadja e pletyka valódiságát. Azt mondja, reumás, fázik és ha egy ismeretlen jöltevéje beváltja tegnapi ígését, mely szerint napi husz fillér segélyt ad neki, akkor megvalósítja régi vágyát és kiveszi két asszonytársával azt a konyhát, ahol sparhert is van és melynek bére hetenként hármuknak három pengő lenne...

Egyelőre leül rongypárnájára, melyet természetesen mindig magával cipel és étvágygal kezdi enni bablevesét, melynek eredetéről egyébként ő tud a legtöbbet az érdekeltek közül:

— Valami angol adománya...

Rendy Lili.

8 KÖTETES EGYETEMES LEXIKON

ÁRA KÖTETENKÉNT 475.— LEI

DANTE—PANTHEON KIADÁS

Kívárgva és kitöltve még ma adja fel levelezőlapra ragasztva vagy borítékban

Dante Könyvkiadó, Budapest VI., Ó u. 27.

Kérem az Uj Lexikon illusztrált ismertetését alanti címenre ingyen megküldeni.

Ezzel semilyen kötelezettséget sem vállaltam.

Név: _____

Foglalkozás: _____

Cím: _____

SPORT KÖZLÖNY

AMEFA—Staruinta a szezon első komoly futballeseménye

— Az oradeai munkásklub csapatát látja ma vendégül az AMEFA —

A nemzeti bajnokság tavaszi fordulója február 16-ikán kezdődik s az AMEFA csapata első ízben a timisoarai Chinezullal kerül szembe. Eppen ezért, a piros-feketék vezetősége péntek este ülést tartott s egyöntetű vélemény alakult ki arra nézve, hogy most vasárnap feltétlenül fontos egy próbagalopp megrendezése, mielőtt sarthoz áll a csapat a tavaszi fordulóban.

Sikerült a vezetőségnek a mai vasárnapra a jónevű és nagymúltú oradeai Staruinta munkásklub csapatát barátságos mérkőzésre meghívni s így hosszú hónapok után, a közönségnek vasárnap megint alkalma lesz egy szép és érdekes mérkőzésben gyönyörködni. A találkozás a Gloria-pályán délután 3 órakor kezdődik s azon igen mérsékelt áru helyárak lettek megállapítva.

A mérkőzéssel kapcsolatban sikerült néhány szót váltanunk a piros-feketék egyik

elnökségi tagjával, aki a következő nyilatkozatot adta:

— A vasárnapi Staruinta elleni mérkőzés annál inkább bír nagy fontossággal, miután a mutatott játék alapján fogjuk eldönteni, hogy kikből állítjuk össze standard első csapatunkat. Így tehát ezen a mérkőzésen összes játékosainkat szerepeltetjük. Másrészt ennek keretében mutatkozik be egy igen nagy képzettségűnek tartott, állítólag kitűnő játéku összekötő csatár s aki, ha megfelel, ugy, szabad lévén, azonnal szerződhet és így igazolható is és ez esetben már a Chinezul ellen játszó csatársorunk lényegesen megerősödne.

Miután a Staruinta áthozatala lényeges anyagi megterhelést jelentett számunkra, remélem, hogy a hidegebb időjárás ellenére is, tagjaink és szurkolóink nagy számban fogják a mérsékelt áron megállapított jegyeket igénybe venni. — fejezte be nyilatkozatát az AMEFA vezetőségi tagja.

Rendeződött a helyzet a Chinezulnál

Timisoaráról jelentik: Beszámoltunk arról, hogy a timisoarai Chinezulnál belső zavarok léptek fel, a játékosok jogtalan igényeket támasztottak, sőt sztrájkba is léptek. Az egyesület vezetősége megtörő intézkedéseket fogantatott a renitens játékosokkal szemben, akik a közgyűléshez fellebbeztek és valószínűleg a közgyűlésen megrevideálják a kiszabott büntetéseket. A vezetőség és a játékosok között a normális viszony helyreállott.

Megkezdődött a kerületi

ping-pong-verseny

Szombaton este megkezdődött a Hakoah kerületi asztalitenisz versenye, amelyen a legjobb aradi versenyzőkön kívül, az oradeai Makkabi és Ferar. valamint a resitai versenyzők is starthoz állottak. Szombaton a csapatverseny lebonyolításához kezdtek hozzá. Vasárnap kezdődnek meg az egyéni versenyek. Az egyéni versenyben a legjobb oradeai versenyzők: Guttman, Goldstein, Grünwald, Steiner, Korondi állnak starthoz. Aradról a Hakoah kitűnő versenyzői: Albert, Jakobovits, Ponta, Stern. A Kolping jóképességű asztaliteniszesei indulnak. A női egyesben Bildhauer Alirédné, az országos bajnoknő is indul. A nívós versenyeket a zsidó iskola tornatermében bonyolítják le.

Futballkrízis Lengyelországban

Varsóból jelentik: A lengyel futball az utóbbi időben nagy válságon megy keresztül. A futballnívó erősen süllyedt és bizony nagy nehézségeket okoz a nemzeti válogatott csapat összeállítása. A futballszövetség bizottságot alakított, amely a helyzetet tanulmányozza és ez a bizottság rendkívül furcsa javaslatot tett. Ugyanis azt javasolták, hogy a futballbajnoki rendszert egy évre függeszték fel és a játékosokat különböző kerületi központokban, közös tréningekre gyűjtsék egybe. Ez a, minden bizonnyal eredeti javaslat, sok nehézséggel fog találkozni, ha meg akarnak valósítani.

O Négy fővárosi bírót kért az AMEFA a Chinezul elleni meccsre. A február 16-iki timisoarai AMEFA—Chinezul mérkőzésre vonatkozólag az aradi munkáscsapat vezetősége már megtette a technikai előkészületeket is és így többek között a központnál négy bírót nevével jelentette be, akik a jövő vasárnapi mérkőzést levezethetik. Az AMEFA által megadott bírók: Costel Radulescu, Tica Iliescu, Ioan Ceureanu és Bucur Barsu, tehát valamennyien bucurestiek.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel

A magyar csapatok összeállításai

Budapestről jelentik: A Hungária összeállítása a Szeged FC elleni bajnoki mérkőzésre nem változik. A csapat a következő: Szabó—Mándi, Biró—Sebes, Turai, Dudás—Sas, Müller, Kardos, Cseh, Titkos. A Szeged FC összeállítási gondokkal küzd. Két játékosuk, Sztójka és Bognár nem szerepelhet. Az Újpest együttesében helyet kap a sérüléséből felépült Kocsis. A Kispest elleni összeállítás a következő: Hóri—Futó; Sternberg—Seres, Szűcs, Szalai—Pusztai, Vincze, Kállai, Kocsis, Barna. A Kispest összeállítása a következő: Vági—Szemere, Rozgonyi—Havas, Szabó, Purczeld—Ujvári, Székely, Nemes, Déri, Serényi. A Budai „11” ellen játszó Ferencváros összeállítása a következő: Háda—Füstös, Korányi—Hámori, Moóré, Lázár—Táncos, Vig, Sárosi dr., Vermes. A Budai „11” összeállítása: Havas—Kovács, Fekete—Magda, Megyeri, Schuster—Vértes, Lyka, Sáros, Komáromi, Hajós. A többi egyesületek is a legerősebb összetételükben állnak ki a mérkőzésekre.

KÖNYVEK

Prohászka Ottokár: „Dátalmas világnézet”. A Szent István-Társulat kiadásában az idei könyvnapra megjelent új Prohászka könyv tartalmából kiemeljük: Világnézetet keresünk. Az eszmék esélyei. A természet szeretete. Erős érzékiség. Kéj és szeretet. Élet és egyéniség. A szép egyéniség. A halhatatlanság. Egyház és modern világ, stb. A mű füzve 112, vászonkötésben 145 lei a Lepage könyvkereskedésben: Cluj. Kérje a Szent István-Társulat kiadványainak teljes leírását.

Bruno Brehm: „A kétféle sas lebul”. Regény vagy történelem? Mindenkiben önkéntelenül fel fog vetődni a kérdés, aki ezt a könyvet anélkül, hogy a kezéből le tudná tenni, végigolvasa. Bruno Brehm-et nemcsak írói képessége teszi alkalmassá a világtörténelem legnagyobb tragédiájának méltó földolgozására, hanem tudományos felkészültsége is. Kitűnően ismeri az eseményeket, ki tudja belőlük válogatni azt, ami fontos és érdekes. A művészi fordítás Fenyő László munkája. 436 oldal.

Mirko Jelusich: „Caesar”. A mi korunk Caesar életrajzát Mirko Jelusich írta meg. Jelusich művének visszhangja erősebb bármely eddigi Caesar-életrajznál. Eredetileg Németországban jelent meg, ahol már az 50-ik kiadás felé jár. Megjelent továbbá angol, cseh, dán, holland, horvát, lengyel, norvég, olasz, szlovén és most magyar fordításban. Olaszországban azonkívül dramatizálták, Németországban pedig a vakok számára Braille-féle írásban is kiadták. E munka Gergely Janka kitűnő fordításában jelent meg. 451 oldal.

Rádióműsor

— Romániai adásaitás. —

VASÁRNAP, FEBRUÁR 9.

Bucuresti. 12.10: Ének. 12.45: Dinicu-zene. 1.30: Dinicu-zene. 2.30: Dinicu-zene. 6: Matache zene. 7.15: Jazz. 8.15: Jazz. 9: Szimf. 9.45: Sport. 10: Ének. 10.45: Rádió-zene. 11.55: Hírek. — Budapest I. 10.30: Hírek. 11—12.10 Római katolikus istentisztelet. 12.15—1.15: Ev. istentisztelet. 1.30: Időjelzés. 1.30: Cigányzene. 2.40: Rádiókrónika. 3: Hanglemezek. 4: Földművelésügyi előadássorozat. 5.30: Felolvasás. 6: Szalonzene. 6.45: Műsoros délután. 8.45: Sporteredmények. 9: Debreceni közvetítés. 10.30: Hírek. sporteredmények. 11: Cigányzene. Jazz-zene. — Budapest II. 4—4.40: Katonazene. 5.30—5.55: Szalonzene. 6.10—6.35: Papp Károly csevegése. 9.05—9.25: Hírek. sporteredmények. 9.30—10.40: Hanglemezek. — Bécs. 9: Ébresztő. 9.45: Gramofon. 12.45: Zenekari hangverseny.

2: Szórakoztató zenekari hangverseny. 3.15: Hangtudósítás a garmisch-partenkircheni olimpiászról. 4.40: Masetti: Trio D-dur. 5.35: Szórakoztató műsor. 6.30: Rádióvariáció. 9: Rose Merkel énekel. 10.05: Két egyfelvonásos. 11.20: Dorothea Braus zongorázik. 12.—2: Jazz. — Belgrád. 12.10: Gramofon. 1: Rádiózene. 2.15: Áriák. 7.30: Könyv zene. 9: A hollandi menyecske. Kálmán Imre operettje. — Deutschlandsender. 7: Hamburg. 11: Balalajkazenekar. 11: Szórakoztató zene. Utána: olimpiász-hírek. 2.15: Szórakoztató zene. 3: Szórakoztató zene. Utána Olimpiász-hírek. 6: Szórakoztató zene. 8.05: Olimpiász-hírek. 9: Zenés egybájlítás egy slágerről. 10.30: Olimpiász-hírek. 10.45: Szórakoztató zene. 11.10: Hírek. 11.20: Olimpiász-hírek. Utána: Táncczene. — Milano. 12: Istentisztelet. 2.40: Szórakoztató zene. 9.35: La reginetta: Jeke rose, Leoncavallo operettje. Utána: Táncczene. — Pozsony. 9.50: Gramofon. 10: Evang. istentisztelet. 11.15: Gramofon. 3.05: Gramofon. 6.10: Gondolkaszámok. 6.55: Magyar nyelvű köz-

vetítés. 11.35: Magyar hírek. — Varsó. 10.15: Gramofon. 11: Gramofon. 11.30: Istentisztelet. 1.15: Szimfonikus hangverseny. 3.20: Részletek Puccini: „Bohémélet” című operájából gramofonon. 5.15: Beethoven: Szerenád op. 25. 5.45: Ének. 6: Táncczene.

HÉTFŐ, FEBRUÁR 10.

Bucuresti. 12.35: Gramofon. 2.30: Gramofon. 6.15: Rádiózene. 7.15: Rádiózene. 8.15: Gramofon. 9.30: Kamarazene. 10.10: Georgeta Dima énekel. 10.45: Schrammelzene. 11.15: Étermi zene. 11.45: Hírek. Utána: Étermi zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.05—2.30: Hanglemezek. Közben kb. 1.30: Hírek. Közben kb. 2.15: Időjelzés. 2.40—3.20: Mosonyi Mimi zongorázik. 3.40: Hírek. 5.10: A rádió diákfelőrája. 5.45: Hírek. 6: Cigányzene. 7.20: Szédő Miklós dr. énekel. 8: Cholnoky Jenő dr. egyetem tanár előadása. 8.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 9.50: Hírek.

10.10: Zathureczky Ede hegédül. 10.50: Időjárásjelentés. 10.55: Szalonzene. 12:10: Cigányzene. Éjjel 1.05: Hírek. — Budapest II. 6.55—7.15: Cigányzene. 7.30—8: Német nyelvoktatás. 8.45—9.10: A kalapos király civilben. 9.20—9.40: Hírek. 9.45—11: Operett-hangverseny. — Bécs. 8.25: Gramofon. 12.30: Parasztné gramofonon. 1.20: Mozlorgonalemezek. 2.10: Gramofon. 5.05: Mártha Pollák zongorázik. Hedvig Treer és Franz Frankl énekel. 6: Felolvasás Max Regerről. 6.20: Charlie Kunz jazz-zongorista lemezei. 7.10: Burgenlandi óra. 7.35: Angol lecke. 8.35: Olimpiai tudósítás. 9: Liszt Ferenc-emlékmű. 11.20: Szórakoztató zene. 12.45—2: Frank Fox-jazz. — Belgrád. 12: Gramofon. 1: Rádiózene. 5: Csevegés. 5.20: Rádiózene. 6: Táncclemezek. 7.30: Francia lecke. 8.30: A nemzet grája. 9: Operaközvetítés. — Deutschlandsender. 7.10: Torna. 7.30: Szórakoztató zene. 10: Fuvószenek és olimpiász-hírek. 12: Szórakoztató zene. 2.15: Könyv zene. 5: Szórakoztató zene. 7.40: Könyv két-

